AUG 18 1920

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА“
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР І СУБОТУ
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ“
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висувати на адресу „SVOBODA“.

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA“
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CTS.

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 17-го СЕРПНЯ 1920. ЧИСЛО 99. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., TUESDAY, AUGUST 17, 1920. No. 99.

ВИННИЧЕНКО ДОМАГАЄТЬСЯ СУВЕРЕННОСТИ УКРАЇНИ.

ПОЛЬЩА В ЦІЛКОВИТІМ РОЗПАДІ.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

КЛОПОТИ ВИННИЧЕНКА ЗІ САВЄТАМИ.

Домагання злуки Галичини.

БЕРЛІН, 26. липня (У. П. Б.). — **Провідник українських комуністів, звісний писменник Винниченко, відбув в Москві наради з провідниками савєтської Росії і савєтської України. Йому предкладали ріжні відвічальні становища в правительстві савєтської України. Винниченко одначе заявив, що прийме їх тоді, коли буде вповні забезпечена суверенність савєтської України. В тім напрямі йдуть тепер дальші пересправи межи російським і українським савєтським правлінням і Винниченком.** Винниченко натрафляє на одноцільний спротив української комуністичної партії, відтак партії Боротьбістів (лівих соціял-революціонерів) і незалежних (лівих соціял-демократів). Не зовсім ясним єсть становище комуністичної партії України до Винниченка. До цеї партії належить більшість московських комуністів на Україні, котрі стремлять до як найтіснійшої злуки обох републик (спільна армія, спільні фінанси, зелізниця і господарська політика). **Винниченко одначе обстоює жадання суверенних національних українських совітів. Територія такої України мала би обнимати також Східну Галичину. Тимчасове правительство для Східної Галичини, малоби — після большевицьких поглядів — складатися з місцевих українських чинників, коли вдасться прогнати Поляків звідтам. Тому в поході на Галичину беруть участь передівсім галицько-українські війска, котрі ще лишилися в звязи з російською червоною армією.**

ЧИСЛО УКРАЇНЦІВ В РУМУНІЇ.

Після найновійшої статистики румунського правительства находиться в новонабутих румунських провінціях 792.584 Українців. З того в Бесарабії живе 329.000, на Буковині 303.000, а в Мармарош-Сатмар (давнійша Угорська Русь) 159.584 Українців. Притім треба завважати, що українські оселі в Румунії єсть скуплені разом і тягнуться півколесом від Мармароша, здовж Дністра, через Буковину аж до Бесарабії.

Українська справа в румунському сенаті.

БЕРЛІН, 26. липня. — Підчас промов над престольною промовою в румунському сенаті заявив міністер для Буковини, Ністор, що на Буковині можна завести лад лише двома способами, а то недопустити соціялістів та Українців до виборів та замкнути 80 шкіл. Зате посол Ґріґоровіч зажадав рівних прав для Українців, бо їх лише в той спосіб можна позискати і колись можна буде числити на ціле українське населення Буковини.

З ПОЛЬЩІ.

ПОЛЬЩА ВЖЕ НЕ Є ДЕРЖАВОЮ.

„Скорчилася“ і розлітається на шматки.

(Кореспонденція до ґазети „Н. Й. Ворлд“).

ВАРШАВА, 13. серпня. — **Польща, як держава, дійшла вже до краю свого розкладу.**

Пересічний Поляк не вірить вже в польську армію, ані в свого героя, некоронованого короля Пілсудского. Він має бездонну погорду для свого нового правительства, а найменьше зі всего має він віри в поміч західних держав. Вся бундючна надія з перед року або й з перед шістьох місяців, щезла. Польський нарід єсть цілковито зломаний. Він впав тепер і вхопився тої характеристичної славянської фільософії, що — мовляв — „це нічого не шкодить“.

Польське правительство сьогодня єсть посміховищем, добре представленим в особі свого премієра, Віцка Вітоса, котрий вештається без цільно, без краватки, в хлопських чоботях, по коритарах готелю Брістоль.

Ославлена „Рада Народної Оборони“ не відбуває вже своїх засідань. Деякі розумнійші люди, як Ґрабскі і князь Сапєга сходяться, порозуміваються і висилають ноти до мирових делеґатів, але їх штучки мають слабий наслідок і значіннє.

Велика леґенда про Пілсудского пропала цілковито і голова держави не знає що робити. Кождої години він готов втечи, а його урядова резиденція на Бельведері, окружена кордоном сильної сторожі, єсть наглядним доказом, що він боїться навіть о своє життє перед власними земляками.

Буквально мож сказати, що Польща вже не має правительства, а люди з ясним умом вже перестали робити щонебудь. Вони чекають з таким фільософічним спокоєм, як лише можуть, дальшого ходу подій.

Зовсім було би злишним вказувати на те, як кождий Поляк дивиться на відношенне західних держав, а особливо Анґлії, до Польщі. Всю політику аліянтів уважають Поляки за одну велику зраду.

ПОБІЧ ЧЕРВОНОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА ПОВСТАЄ ЩЕ Й ЧОРНЕ.

Дмовскі хоче повалити Пілсудского.

ВАРШАВА, 14. серпня. — В Познані утворилося нове польське правительство під проводом Романа Дмовского, керманича польської народової демократії. Його ціллю єсть повалити Пілсудского і „зорґанізувати край“.

(Можливо, що це лише поголоска, бо в Польщі, де нема парляменту, богато вістий має свій початок в поголосках, одначе на всякий випадок єсть це зовсім можливе серед теперішних відносин в Польщі.—Ред.).

БОЇ ПІД ВАРШАВОЮ.

ВАРШАВА, 15. серпня. — Большевики розпочали свій наступ на Варшаву вчера, одначе їх відбито. Ранним ранком, по легкій артилєрійній перестрілці, вони пробували перебитися через польські лінії в околиці Радзиміна. Поляки не лише убили богато ворогів, що зближалися до огорож з кільчастого дроту, але й взяли троха плінників.

ЛОНДОН, 15. серпня. — Йде великий бій, який має рішити про долю Варшави. На польську столицю наступає чотири російські армії, з котрих четверта єсть у віддали около 40 миль від зверхніх фортифікацій. Инші армії є значно близше.

Донесення з русских жерел вказують, що вчера пополудни йшла завзята рукопашна боротьба на передмістях Варшави.

Тяжкі гармати бомбардували місто від пятниці вечера, а всі амбасадори та инші представники дипльоматії полишили місто. Вся власть спочиває в руках військового диктатора, ґенерала Лятініка.

ПАРИЖ НЕ ВІРИТЬ В РАТУНОК ВАРШАВИ.

ПАРИЖ, 15. серпня. — Варшава ще держалася сьогодня вечером, о скільки це звісно, але боротьба під мурами міста стає щораз завзятійшою. З неясних і скупих відомостий з Польщі видко, що Поляки добре бороняться, одначе вони можуть лише відволічи годину упадку міста. **Большевики йдуть безнастанно вперед і дійшли вже до віддали десятьох миль від міста. Поляки могли би ще уратувати Варшаву в той спосіб, коли би вислали сильну кавалерію на північ, але вони її не мають.**

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПЛЯН НА ЗНИЩЕННЄ ЦІЛОЇ ПОЛЬСЬКОЇ АРМІЇ.

БЕРЛІН, 14. серпня. — Вісти з Варшави і з цілого поля бою є дуже зловіщі. Нема сумніву, що большевики переводять великий плян акції, виміреної не лише на здобуттє столиці, але й на знищенне цілої польської армії.

Вони роблять сконцентровані напади. Найнебезпечнійшим рухом большевицьких війск єсть похід на північ, звідки вони можуть звернутися на полудне і в той спосіб зайти Варшаву зі заходу. Вони вже заняли польський коритар до Данциґа і Поляки не можуть дістати нізвідки помочи.

БОЄВА ЛІНІЯ НА ПОЛЬСЬКО-РОСІЙСЬКОМУ ФРОНТІ.

З польського боєвого фронту доносять під датою 14. серпня: Фронт тягнеться через цілу Польщу, від пруської до румунської границі. В середині вона трохи вгнута коло Варшави, а на полудни вона переходить попри Люблин до ріки Буга. **Понад Буг тягнеться до Сокаля, дальше до Камінки Струмілової, Буська, аж до Білого Каміня коло Золочева. Польська армія мусіла втечи з Бродів, і лінія від Білого Каменя тягнеться аж до ріки Стрипи.**

Доносять, що ґенерал Буденний дістав кілька дивізій свіжої кінноти, щоб виконати наїзд на Львів та підпомогти себе в околиці Люблина. Доносять також, що большевики скріпляють свої позиції над рікою Вепром при помочи свіжої піхоти.

ПОЛЬСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ВИЇХАЛА НА ПЕРЕГОВОРИ З БОЛЬШЕВИКАМИ.

ВАРШАВА, 14. серпня. — Нині досвіта виїхала з Варшави до Минська польська делеґація, яка має вести переговори з большевиками в справі завішення оружя і мира.

Делеґацію провадить заступник міністра закордонних справ, Домбскі, а цілий персонал складається з 30 осіб. Помежи делеґатами є 4 військових офіцирів, 6 радників з міністерства закордонних справ і 6 провідників соймових клюбів. З ними їдуть представники американського Червоного Хреста, щоб порозумітися з большевиками в справі виживлення 300.000 дітий, на свіжо занятих большевиками теріторіях. Делеґація взяла зі собою на автомобілях записки, книжки і харчі.

СТРАШНІ УСЛІВЯ ДЛЯ ПОЛЬЩІ.

ВАШІНҐТОН, 13. серпня. — **Після завірочних донесень, які дійшли до американського правительства; для Польщі буде запечатана з хвилею большевицької победи. Большевики мають предложити Полякам такі услівя: Плебісцитом має населенне Польщі рішити, що має статися з Польщею. Протягом року, заки наступить плебісцит, большевики мають мати право свобідної пропаґанди. Дальше Польща малаби згодитися на свобідний дозвіл всіх шифрованих депеш межи Росією й Німеччиною, на свобідну подорож людий з Росії до Німеччини без пашпортів, а в додатку Польща малаби віддати советам всі копальні соли і угля.**

СТРАХИ НА ЛЯХІВ.

КОПЕНГАҐЕН, 14. серпня. —Після ґазети „Ізвєстія“, урядового большевицького орґану, большевики видали розпорядок, щоб ворожнечу проти Поляків перевели зоружені робітники. Москалі зарядили також безпощадний терор проти богатих дідичів в занятих околицях: проти всіх Поляків, котрі в який небудь спосіб боролися проти большевиків.

Всі господарські продукти мають бути сконфісковані; кольонізацію руских робітників на полях підопреться всякими способами, щоби в той спосіб розсіяти в Польщі русскі кольонії. Польське населенне буде мусіло віддати все оруже, а червоні ґарнізони будуть поставлені по містах і місточках, доки не буде заведений лад і спокій.

Установлено окрему комісію в цїли скорого скольонізовання Польщі.

ЛИШАЄТЬСЯ ЛИШЕ БОРОТЬБА ДО ЗАГИНУ.

ВІДЕНЬ, 13. серпня. — З урядових польських кругів зачувати, що хоч польське правительство посилає своїх послів на пересправи до Минська, то одначе не згодиться на розброєннє, як сего домагається Росія.

Радше, ніж приймити такі перемирні услівя, котрі знищили би независимість Польщі, Поляки будуть боротися до загину. Вони вірять, що боротьба коло Варшави буде для них зворотною точкою, як боротьба Франції над Марною.

НІМЕЦЬКА ПОГОЛОСКА ПРО УПАДОК ВАРШАВИ.

ЛОНДОН, 15. серпня. — Російська большевицька кіннота увійшла сьогодня до Варшави, як про се сповіщають вісти з німецьких жерел.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА“.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

АМЕРИКАНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО БОРОТЬБИ З КОМУНІСТАМИ.

ВАШІНҐТОН, 15. серпня. — Недавні погрози советських лідерів, що вони викличуть світову революцію, дали притоку американському правительству взятися до поновної енерґічної акції, як се було в часі війни. Департамент справедливости поручив своїм аґентам пильно берегти всіх підозрілих 'о приналежність до комуністичних орґанізацій, щоб сейчас наложити на них свою руку, колиби вони пробували викликувати робітничі заворушення. Америкнські аґенти в Европі дістали наказ не давати нікому дозволу на виїзд до Америки, коли нема певности, що він не схиляється в сторону большевизму.

ПОЛЬСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ В АМЕРИЦІ.

В неділю 15. серпня відбулися у всіх містах Америки, де є польські кольонії, демонтраційні віча. Хоч Поляки мають всюди великі впливи, не мож пізнати з дотеперішних вістий, щоб вони мали прихильність американського населення. В Ню Йорку відбулося віче в Карнеґі Гол, а на нім промовляв Віліям Морґан, бувший американський амбасадор до Німеччини В. Джерард, президент фабрики льокомотив у Філаделфії Самуїл Воклєн (Француз з роду), француський консуль Ліберт і полковник Францішок Фрончак, Поляк. Вони домагалися „фізичної“ помочі для Польщі.

В Ню Йорку була вивішена польська хоругов на сити гол.

З РОСІЇ.

ВРАНҐЕЛЬ ПОБІДИВ БОЛЬШЕВИКІВ.

ЦАРГОРОД, 13. серпня. — Війска, що остають під проводом ґенерала Вранґля на Кримі, побідили тринайцяту большевицьку армію, як про се доносять звідомлення. Большевики стратили 4000 людий в полонених, 4 зоружені поїзди, 350 машинових Крісів і 39 гармат.

Фльота ґенерала Вранґля бомбардувала Очаків, на північнім боці. Дніпрового гирла, щоб отворити доступ на ріку легким узброєним ледкам.

АЛІЯНТСЬКІ ҐАЗЕТИ ВЖЕ ПОЧИНАЮТЬ ХВАЛИТИ ҐЕНЕРАЛА ВРАНҐЕЛЯ.

ЛОНДОН, 14. серпня. — Кореспондент ґазети „Дейлі Мейл“ подає деякі цікаві факти про Вранґля ізза яких Франція признала його.

Кореспондент каже, що Вранґель унаслідив по Денікині армію некарну, зложену з добровольців — розбишак Вранґель одначе взявся сейчас заводити лад при помочи відданих собі офіцирів. Він казав вивішати всіх офіцирів і салдатів, котрі були неслухняні, або котрі допускалися рабунків. В той спосіб він привернув лад в армії, після чого вона почала зростати і числити тепер 5000 карних, добре узброєних людий.

Большевики того не розуміли.

Большевики так були певні своеї побіди над військом Денікина, що не уважали навіть за потрібне полишити на полудни яку небудь армію. З того скористав Вранґель, зреформував свою армію і становить тепер поважну небезпеку для большевиків.

ТУРЕЦЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ШУКАЮТЬ ПОМОЧИ В МОСКВІ.

ЦАРГОРОД, 14. серпня. — Юрій Чічерін, большевицький міністер закордонних справ, вислав бездротну телеґраму до Мустафи Кемаля Паші, провідника турецьких націоналістів, з повідомленнєм, що до Москви прибули делеґати від націоналістів. Чічерін каже, що вони в засаді згодилися зі советами“.

Мустафа Кемаль дістав також депешу від Бекіма Самі Бея з Москви, що йому вдалося дійти до тимчасового порозуміння з бльшевиками.

БОЛЬШЕВИКИ ВІШАЮТЬ.

Від 2 мая до 22 червня 1920 засудили большевицькі „революційні“ суди понад 1000 людий на смерть за осьтакі провини:

За шпіонажу засуджено на смерть	6	людий.
За зраду	38	„
За непослух підчас бою	15	„
За дезерцію	732	„
За рабунки	99	„
За протиреволюційну діяльність	35	„
За задержанне кріса	1	„
За пиянство	13	„
За кримінальні злони	42	„
Провини урядників	33	„

З РІЖНИХ СТОРІН.

АНҐЛІЙСЬКІ РОБІТНИКИ ПРОТИВНІ ВСЯКІЙ АКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ.

Видали ультимат правительству.

ЛОНДОН, 14. серпня. — Британські зорґанізовані робітники поставили прямо ультимат правительству. Всі робітничі і промислові юнії згодилися віддати повновласть „Раді діяльности“ котра має право зарядити якийнебудь спосіб залишення праці, щоб перешкодити військовим або морським операціям проти Росії, щоб приневолити відступити від бльокади Росії та вимусити признанне савєтського правління.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ІРЛЯНДСЬКИХ ШІНФЕЙНЕРІВ В ЛОНДОНІ.

ЛОНДОН, 15. серпня. — Сьогодня пополудни відбулася тут на Трафалґар Сквер велика демонстрація ірляндських Шінфейнерів з протестом проти британського . правительства проти придержання архіепископа Маннікса та проти нового закона, яким задумало правительство здавити повстанне в Ірляндії.

Рівночасно з тими зборами відбулися ще три инші величаві зібрання Ірляндців.

ПОНОВНА БОРОТЬБА В ІРЛЯНДІЇ.

ЛОНДОН, 15. серпня. — Полуднева й західна Ірляндія обхоплена поновно полумям підїздової війни ірляндських Шінфейнерів. Місто Мимерик стоїть в огни по заворушеннях в ріжних частях міста. Місто Тралі єсть під терором, а Доблин і Корк находяться в такім самім положенню. В місцевости Кантарк прийшло до боротьби межи військом і Шінфейнерами, наслідком чого 5 людий згинуло.

ФРАНЦІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ.

ПАРИЖ, 15. серпня. — Можливо, що прийде до поновного вмішання Америки в европейські справи, як про це говориться поважно у француських урядових кругах. Там сказано, що Америка, Франція й Анґлія переспрявляють, якби знайти спільний вихід в польській справі. Думають, що до цего спонукалиби американські добровольці, що хочуть вступати до польської армії.

Франція вже вишукує охотників поміж своїми жовнірами, котрі хотіли би йти на війну до Польщі, так, що все буде готове, коли прийде час на протибольшевицьку війну.

ФРАНЦУСЬКІ РОБІТНИКИ ПРОТИ НОВОЇ ВІЙНИ.

ПАРИЖ, 16. серпня. — Француські робітники видали зазив до американських робітників, щоб вони спільно недопустили до нової війни зі савєтською Росією.

НОВИЙ ДЕРЖАВНИЙ СОЮЗ.

Чехія, Сербія і Румунія лучаться для оборони проти Росії.

РИМ, 14. серпня. — Ґазета „Джорнале д'Італія“ доносить, що межи Прагою, Білгородом і Букарештом дійшло до порозуміння „Малого Союза“ для самооборони Чехословаччини, Сербії і Румунії проти Росії, або ворогів на Балкані. Щоб цей Союз мав більше значінне, каже згадана ґазета, ті держави хочуть упорядкувати наперед питанне Адрійського моря так, щоб Сербія не потребувала боятися ніяких погроз зі сторони Італії.

РУССКО-НІМЕЦЬКИЙ СОЮЗ.

КОЛЬНО, 15. серпня. (Телеграма „Ассошіейтед Пресс“).— Совітська Росія задумує пробувати союза з Німеччиною, щоби пійти війною на Францію, а коли се вдасться, підняти похід на Анґлію, а можливо й проти Америки — таке сказали большевицькі урядники кореспондентови „Ассошіейтед Пресс’.

Скоро лише скінчиться польсько-русска війна, буде вислана нота до Берліна — так вони кажуть — щб Німеччина дала дозвіл на перевіз війска проти Франції. Коли би Німеччина сьому спротивилася — а сього треба надіятися — то тоді викличеться революцію в Німеччині, до якої большевики вже приготовляються.

ЖИД ПОЛЬСЬКИМ ПРЕДСТАВНИКОМ.

ВАРШАВА, 13. серпня. — В делеґації, яка має заступати Польщу в Лізі Народів находиться Жид, Др. Сімон Ашкеназе, професор історії на львівськім університеті. Він походить зі старої жидівської родини з Варшави.

ХОЧЕТЕ їхати до старого краю?
ХОЧЕТЕ спровадити родину в краю?
ХОЧЕТЕ вислати рідні грошеву поміч?
ХОЧЕТЕ перевести яку правну справу в старому краю? 80—
То приходіть або пишіть до
АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА В НЮ ЙОРКУ,
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
80 East Seventh Street,
New York City.
(Adv.)

"SVOBODA" (LIBERTY)

Ukrainian newspaper published three times a week; Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893.

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50
Single copy 4 cents.		Поодиноке число 4 центи.	

З Канади належить висилати гроші лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо сі стоять в Злучених Державах нисше ціни. При вимінї числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщуванні в „Свободі" редакція не відповідає.

ПОМИЛКОВА ЗАГРАНИЧНА ПОЛІТИКА УРЯДУ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Італійський амбасадор в Злучених Державах, **барон Каммілльо Романо Авеццана,** звернувся був недавно до державного секретаря (міністра заграничних справ) у Вашінгтоні із запитом, яке він займає становище до російсько-польської війни.

На се дав відповідь державний секретар, **Бейнбридж Колбі,** в писмі з дня 10. с. м., яке рівночасно дав до ґазет до опубликовання.

В тій відповіді, яку можна вважати заявою президента **Вудрова Вилсона, Колбі** заявився передівсім за **независимою і зединою етноґрафічною** (значить, на землях заселених Поляками) **Польщею,** а також за **відбудованою великою Росією.**

Виходячи з того становища, каже Колбі, уряд Злучених Держав не може згодитись брати участь в пропонованій конференції в Лондоні, бо вона з конечности довела би до признання большевиків і до поділу Росії, на що Америка не може згодитись.

Злучені Держави, каже він, перші признали були „революційне правительство" князя Юрія Львова, і вони „вірять, що відбудована, вільна і зединена Росія знова займе провідне місце у світі".

Далі каже Колбі, що з тої причини державний секретаріят післав дня 15. жовтня, 1919, відмовну відповідь Литовській Народній Раді в Америці, коли вона зверталась до нього за признанням независимої Литви.. Длятого теж той секретаріят „вперто відмовлявся признати балтійські держави яко независимі від Росії". І тому теж не дав згоди на постанову Найвисшої Ради (мирової конференції в Парижі) на признанне „так званих республік Джорджії і Азербайджану" (на Кавказі) і „таксамо поручив своєму представникови в **полудневій Росії** (!!!), адміралови Нютонови А. Мек-Колі".

Вашинґтонський державний департамент, каже Колбі, признає тільки независимість Фінляндії, Польщі і Вірменії, бо, як каже, змагання тих країв до независимости є управнені, тому що вони були влучені до Росії силою, та що їх освободженне з невільного панування не є заборчостю супроти територіяльних прав Росії, і має санкцію (потвердженне) публичної опінії всіх вільних народів.

Так пояснивши становище Злучених Держав у східно-европейському спорі, секретар Колбі заявляє, що „як прийде час, то Злучені Держави подумають над способом, аби помогти для відбудовання Росії".

•

З тої відповіди не лише італійський амбасадор але цілий світ, **а особливо поневолені народи бувшої Росії,** мали нагоду дізнатись про те, **як президент Вилсон і його правительство ставиться до освободження народів бувшої Росії і до самої бувшої Росії.**

Народи, що кровавою боротьбою освободились з довголітнього царського ярма, почули з Вашинґтону відмову для признання їх свободи і навіть кпини.

Кавказькі держави Джорджія і Азербайджан названі „так званими республіками" а Україна „полудневою Росією" і американський адмірал Мек-Колі дістав порученне, щоби ту „полудневу Росію" таксамо вважав за „так звану республіку" як і кавказькі республіки.

Лише Фінляндії, Польщі і Вірменії признає Вилсон і Колбі право до самостійности, і подає причини, чому.

Каже, що вони до того управнені, бо були влучені до Росії силою; що їх освободженне не є заборчостю супроти територіяльних прав Росії, і що на се годиться опінія вільних народів світа.

А прецінь не зашкодило би вглянути до історії Росії і довідатись, що всі ті народи, яким Вилсон і Колбі відмовляють права до независимости, таксамо або ще гірше силою були влучені до російської імперії!

Один польський сойм, що голосував за волею цариці Катерини II. про забір Польщі, а другі народи таких заяв не складали!

Богдан Хмельницький і козацька рада в 1654. році добровільно заявилися за союзом України з Московщиною, **яко держави з державою,** але не за влученнем її до російської імперії яко складової части. Се була тільки лівобережна Україна і її потім **силою** влучено до Росії яко складову її часть. А правобережну Україну влучено теж **силою** в часі розбору Польщі. Запороже влучено теж **силою** по погромі Січи.

Литву, Латвію, Естонію теж влучено **силою.**

І кавказькі краї, Джорджію та Азербайджан також влучено **силою.**

Далі, чому то освободженне тамтих країв не є заборчостю проти територіяльних прав Росії, а освободженне сих є заборчостю?

Чи може по справедливости **неосвободженне** сих народів було би **заборчостю Росії, а радше Московщини,** супроти **територіяльних прав власне тих народів до своїх територій?**

І відки президент Вилсон і секретар Колбі знають, що на освободженне тамтих трох країв годиться публична опінія вільних народів світа, а тасама опінія не годиться на освободженне сих других країв, про які говориться у Вашинґтоні з кпинами?

Коли і де та публична опінія вільних народів світа заявилась проти освободження України, Литви, Латвії, Естонії, Джорджії, Азербайджану і других?

Чи президент Вилсон або секретар Колбі питались бодай публичної опінії народу Злучених Держав про сю справу?

Ми певні, що ні; що ціла опінія, на якій вони опираються, се тільки їх власна особиста опінія, а не опінія американського народу, якої тепер ніхто не питається, а яка скаже своє слово аж дня 2. падолиста с. р.

•

Пригляньмось тепер, які принципи (засади) кермували при сій політиці президента Вилсона і секретаря Колбі, коли рішались постановити старатись змагати помогти відбудувати велику російську імперію.

Чи були то засади американського народу?

Ні!

Американський нарід сказав у своїй заяві независимости дня 4. липня, 1776, так:

Коли в ході людських подій стається конечним одному народови прірвати звязи, які його лучили з другим, і заняти між державами землі окреме, рівне становище, до якого управнюють його права природи і Бога природи, прилична пошана опіній людства вимагає, щоб він заявив причини, які його спонукують до сеї розлуки.

Ми вважаємо сі правди за самозрозумілі: Що **всі люди є створені рівними;** що вони обдарені Творцем певними неоспоримими правами, між якими є життє, свобода і стремлінне до щастя. Та що для забезпечення тих прав, **люди установляють між собою правительства, котрі одержують свою слушну власть з волі (згоди) тих, котрими правлять.** Та що коли тільки яканебудь форма правління стається руйнуючою для тих цілий, **є правом народа змінити або скасувати його, а завести нове правлінне,** будуючи його основи на таких засадах і орґанізуючи його сили в такій формі, як для нього виглядає найліпше, для осягнення забезпеки і щастя.

Далі в деклярації независимости є подані причини відірвання Америки від Анґлії.

Ті причини — се переслідуванне американських кольоній урядом Анґлії.

Ті переслідування батьки і творці американської республіки вважали за вистарчаючі для відірвання від Анґлії.

А чи народи, яким президент Вилсон і секретар Колбі перечать права на самостійність, зазнали переслідувань?

Цілий світ знає, що зазнали тисячі разів гірших і страшніших.

І власне тим страшним терпіннєм, кровю своєю вони заплатили за ту независимість, якої нині Вашинґтон не хоче признати.

Тому 144 роки Джордж Вашинґтон ставав до боротьби за ті засади, які проголошено в деклярації независимости, а сьогодня столиця його краю і його імени перечить тогосамого права другим народам, котрі свою независимість не на инакших будують засадах, а на тихсамих, що їх проголошено в американській деклярації независимости!

Чому се так?

Чи може то инакші люди?

Таж прецінь деклярація независимости, котру підписали Бенямин Френклин, Тома Джефферсон, Джан Едемс і инші, заявила, що всі люди рівні!

Значить, що засади американського народу всім народам признають право відірватись від держави, що не шанує їх свободи, та оголосити свою независимість.

І народи бувшої російської імперії се зробили, але президент Вилсон і секретар Колбі того не признають.

•

Коли була царська Росія і катувала ті народи, що тепер хотять бути вільні, то президент Вилсон і його уряд не мали на гадці „публичної опінії вільних народів світа" і ніколи словом про них не згадали, хотяй з Росії приїздили сюди тисячі, що втікали перед переслідуваннями; а тепер, коли ті народи освободились і апелюють до Америки, щоби подала їм руку, так як Франція була подала руку Америці тому півтораста літ, то президент Вилсон і секретар Колбі відвертаються і кажуть:

Як прийде час, то Злучені Держави подумають над способом аби помогти для відбудовання Росії.

Так, Росії, а не освободжених вільних народів...

Як прийде час...

Ще президент Вилсон має сидіти в Білому Домі 6 і пів місяця і сподівається, що в сьому часі прийде час, аби він поміг для відбудовання Росії, а для позбавлення независимости народів, що скинули вже кайдани тої Росії.

А ще так не дуже давно, бо дня 6. січня, 1919, був час, коли президент Вилсон заявив був **в Медіоляні, в Італії,** до делеґатів горожан того міста таке:

Світ тепер **не буде** складатися **з великих імперій.** Він **буде** переважно складатися **з малих держав,** а одиною річию, яка може вязати малі держави до купи, се свідомість, що кожда з них хоче взаїмно одна одну трактувати справедливо. Се ціла річ.

•

Отже ані засади американського народу, проголошені в деклярації независимости, ані власні засади президента Вилсона, проголошені в Італії, не мають сьогодня для нього значіння ані примінення, коли говорить про самостійні республіки, що повстали на землях давньої царської тюрми народів.

Така опінія президента Вилсона і його уряду, **але не американського народу.**

Бо американський нарід своїх традиційних засад ніколи не покине.

Длятого ті народи, котрим президент Вилсон і секретар Колбі перечать права до самостійности, не зневірюються в поміч американського народу у своїй слушній боротьбі за своє заслужене визволенне.

Вони ніколи не згодяться на відбудованне російської імперії і ніколи не зречуться своєї державної самостійности та суверенности і сподіваються піднепертя а не перечення зі сторони всіх вільних народів у своїх великих змаганнях.

ПОЛІТИКА ДЕРЖАВ У ВІДНОШЕННЮ ДО БОЛЬШЕВИКІВ.

Політика Італії.

Недавно італійське правительство заявило урядово, що признає большевицьке правительство і, що прийме в Римі большевицького амбасадора а італійського вишле до Москви. Заявив італійський премієр, що настануть приязні відносини між Італією і Росією і зачнуться торговельні зносини.

Італійське правительство, хотяй буржуазне, пійшло на згоду з комуністичним правительством Росії.

Таке становище заняло італійське правительство між иншим тому, що таке є становище зорганізованого італійського робітництва, якого голос в Італії нині є могучий, а також ізза торговельних зносин, бо хотяй Італія не має богато товарів на вивіз, але сподівається дістати збіжа з України на заспокоєнне голоду серед широких мас свого населення.

Значить, Італія признає російському народови право самоозначення і признає такий уряд, який там є, а не такий, якого би желав собі теперішній уряд італійський.

Правительство Італії не має плянів зачинати якусь контрреволюційну виправу проти Росії, але оставляє се діло російському народови до порішення. Воно тільки пильнує свого бізнесу і хоче зачати бізнес з Росією.

Італія хотяй виграла війну щодо території, але програла, бо ще більше збідніла. Тепер їй треба ратуватись працею і поступом, а не новими авантурами проти других держав, через те, що там не такий уряд як в Італії.

Політика Анґлії.

Анґлійське правительство зачало переговори з большевицьким правительством Росії.

Британський кабінет приймав урядово делеґатів большевицького правительства і хоче зачати з ним торговельні, а потім і дипльоматичні зносини.

Правительство Анґлії прийшло також до того переконання, що зміна правительства Росії є річию народу Росії а не других держав, і тому не хоче підпирати контр-революції.

Премієр Ллойд Джордж заявив у второк в парляменті, що Анґлія не гадає підпирати Польщі проти Росії, бо Польща напала на Росію і тепер поносить наслідки нападу.

Значить, що й останньої контр-революційної і заборчої виправи, якою була польська війна, Анґлія не гадає підпирати.

Се політика розумна і раціональна, бо ясна річ, що заводити у себе порядки є річию народу Росії, таксамо як в Анґлії є річию народу Анґлії. Один нарід не повинен мішатись у справи другого.

Як Росія має злий уряд, то передівсім вина народу, що не вміє подбати о ліпший, а як другі держави давнійше не мішались до уряду Росії, коли був царський, сто разів гірший, то чому тепер мають мішатись?

А зрештою, чи вже аліянти не садили в Росії ріжні уряди Колчаків, Денікінів і Юденічів, а всі попадали! Нехай же раз посадить собі свій уряд самий народ Росії; може той аж удержиться! Не нині, то завтра, але як народови російському зі зміною уряду не спішиться, то чому аліянтам так має спішитись?

Анґлійське правительство переконалось на досвіді, що дотеперішня політика супроти Росії була зла, бо не вдалась, і змінило її, оставляючи справу рішати про уряд Росії народови Росії, а поки там є уряд большевицький постановило зноситися з ним яко на ділі істнуючим урядом.

Се раціональний вихід з дотеперішньої невдачної політики аліянтів супроти Росії.

Політика Франції.

Французьке правительство, хотяй премієром його є соціяліст Мільран, не подобало собі політики анґлійської супроти Росії. Франція хоче передівсім ратувати свої міліярди, позичені цареви. Мільран казав, що признає большевиків, як вони признають царські довги у Франції. А що вони не спішились, то Мільран з поспіхом признав не большевиків але царського ґенерала барона Петра Вранґля, котрий з рештою війск Денікіна сидить на Україні, на Кримі. Признає його яко уряд „полудневої Росії". Раз Польщу посилає, аби будувала з Петлюрою Україну, а властиво Польщу на Україні, а потім на Україні будує Росію. Як би була Польща на Україні, то стягнула би царські довги, а як би була Росія, то теж стягнула-б і завезла до Парижа. Самій Україні Мільран не вірить.

Але як се було-б? Хиба так, що часть України мала-б загарбати Польща, а решту Вранґель, бо Мільран заявив, що і Польщі радить дальше воювати і Вранґлеви.

Розуміється, що така політика мусить збанкротувати, як вже збанкротувала з Колчаком, Денікіном, Юденічем, Пілсудським і Петлюрою.

Контрреволюція засуджена на загибіль і Мільран її нічим не виратує.

Коли не пійде за урядами Анґлії й Італії, то відіграє ще тільки одну фарсу, видасть гроші на неї, а вкінці таки мусіти-ме завернути туди, куди пійшла сьогодня Анґлія.

ДОРОГОЮ ПАРТІЙНОСТИ.

(З вініпеґського „Українського Голосу").

Загально принимають за безсумнівну правду, що партійність є конечною серед свідомої суспільности. Мовляв — більше партій, так більше думок, суперечок, критики, суперництва, а тимсамим і робота скорше йде вперед.

Не можна сказати, що в тім нема богато правди. Однакож і партійність, як і все, мусить мати певні границі, поза які вона не повинна виходити. А тими границями є загальні потреби того народу, серед якого дані партії істнують. Колиж партійність вийде поза ті границі, тоді стає вона розбишацтвом, що нищить добробут і силу власного народу.

Партійність не є ідеалом. Не є вона рівнож ознакою висшого степення свідомости, розвитку і т. п. Партійність, се конечність, викликана недостатками чи нездоровими відносинами.

Коли орґанізація, яка повинна робити одну роботу, розбиваєся на дві, то се свідчить не про зріст, а про лихий стан, або занепад. Коли два товариші поріжняться, то се не буде ознакою збільшення приязни. Коли в родині є дві, чи три партії, то се не щаслива родина. Те саме з сусідським, громадським і взагалі народним життєм.

Серед народу може бути сто партій, але інтереси народні одні. Може бути сто ріжних поглядів на одну справу, але справа завсіди буде лише такою, якою вона є — і вимагає для себе лише того, що їй потрібне.

—

Нім пічнемо розводитися про партії, ми гляньмо перше на той ґрунт чи на той пень, з якого партії виростають.

Уявім собі величезного дуба. Всі відноги коріння сходяться в один сильний, великий корінь, з якого підниається вгору грубий, сильний пень. Доперва на якійсь височині зачинає пень ділитися на галузи, а ті, опісля на маленькі галузки. Але і відноги коріння, і пень і галузи, все те одна цілість, що жиє спільним життєм. Здоровий пень буде лише на здоровім корінні, а здорові галузи лише на здоровім пни.

Те саме буває і з життєм народу.

Корінь і пень народного життя, се сам народ, з своєю культурою, з своїми потребами, працею, з своїми культурно-національними вартостями, з своєю народною свідомостю. Се все творить той широкий життєвий спільний ґрунт, на якім містяться всі ріжнородні стремління народу.

Здорова партійність не може ані легковажити того загального ґрунту, ані виходити поза його межі. Се до певної міри можна пояснити словами Драгоманова, де він казав, що — **Українці повинні сягати головою в Европу, але ногами треба їм стояти на Україні.** Партії, що легковажать спільний народний ґрунт, засуджені на загибіль таксамо, як галузи, що легковажилиб пень і корінь.

Висша свідомість стремить не до поділу і дроблення, але до злуки сил для спільної роботи. Деж така злука неможлива, то се явний доказ, що там люди не доросли ще до потрібної свідомости.

—

Кождий пригадує, з яким одушевленнем зустрів кождий висвободженнєся українського народу і твореннеся Української Республики. І не тільки се, але ще більше радувала кождого вістка про те, що всі партії, всі ґрупи поєдналися до роботи коло одного спільного діла. Здавалося, що инакше воно і не повинно і не може бути, бо що значать інтереси якоїсь там ґрупи чи партії супроти тих загальних інтересів, які обнимають всі ґрупи і партії нараз!

Се перше поєднанне вийшло певна річ, як здоровий природний, інстинктовний появ. Всякий без великого розумовання, не заходячи в якісь теоретичні чи партійні тонкости, чув і бачив, що перед всіма один спільний великий інтерес і що він вимагає праці рук кождої української одиниці.

Однакож наплив нових випадків знищив те здорове перше захопленне. Дальша праця вимагала вже не лише доброї волі і спокійної праці. Положенне вимагало холодного і глубокого розсудку, вимагало зелізної самоконтролі, вимагало самопосвяти. І тут власне показалося, що богато людий не доросли до сього. Їх особисті та партійні інтереси заступили їм дорогу, заслонили їм одну велику спільну ціль.

Пабтійність стала хоробою.

Нім ще загальний народний ґрунт був вповні освободжений і забезпечений, деякі люди зачали сперечатися, хто має на нім стояти висше, після чиїх бажань і чиєї програми має бути заведений на ньому лад.

І очевидно богатьох стали на тій думці, що се якраз їх програма має дати основу будучому щастю України. Кождий висував себе і свій крам і за тим всім крамом почало губитися те, що було всім спільне і для всіх найперше і найважнійше.

—

Перегляньте ви імена членів українського уряду, членів делеґацій, чи що, а ви певно при кождім знайдете додаток: соц. демократ, соц. федераліст, боротьбіст, соц. революціонер, комуніст і т. п. (а деякі строго партійні ґазети при кождім зазначують: буржуй, реакціонер, правий і т. д.). І сю партійну приналежність уважають ні якимсь свідоцтвом моральности даної особи. Глянеш на свідоцтво і вже знаєш з ким маєш до діла. Чоловік може бути старим громадським діячем, якого заслуги всім відомі і якого працею користувалися і будуть користуватися всі партії — і се повинно бути найкрасшим і найвірнійшим його свідоцтвом — так же ні: і той нині мусить стояти при котрійсь партії. Він мусить звязувати себе, чи його звязують нині вузкими партійними обручами.

Що не кажіть, а воно і сьмішне і не розумне, а що важнійше — шкідливе.

Партійна приналежність не є ще моральним свідоцтвом одиниці. Праця одна може таким свідоцтвом бути. Бо кількож то в кождій партії є нерозумних, скрайних, загорільців! Досить перечитати нині „Боротьбу", „Нову Добу", „Український Прапор", „Волю", а побачиться з їх шпальт чи через їх шпальти щось таке, що приналежне богатьом партіям — брак щирої волі, брак вирозуміння, брак певних моральних принципів, брак характеру. За велика самопевність, партійна короткозорість, цілковита відокремленість від других партій до тої міри, що як казав хтось — зноситися і порозуміватися можна лише через „парляментарів". А сеж члени одного народу.

Правда, не можна всіх людий, замішаних в полеміку, ставити під одну міру. Се зрозуміле. Дехто може мати за собою повну слушність, дехто приневолений боронитися перед неслушними нападами. Але де є таке, там мусять бути ґієни, що спонукують до оборони. І що помагає, що безсовісні чи загорілі люди заступаються партійною фірмою?

Ще одно. Нам здається, що ся „обовязкова" партійність звязує руки тим, яким місце за тісне в межах партії. Ми знаємо, як з одного боку за партійну програму ховаються нераз явні авантуристи, так з другої сторони тасама партійність може ограничати роботу найкрасших одиниць.

Партійна марка потрібна нераз немов би на те, щоби знати хто чий ворог. Прийшов він до нас — слава йому! — пійшов до других — ганьба! Нім застановлятися над змістом слова, найперше питають: а до котрої партії належить той, що сказав слово?

—

Партійна манія доходить нераз до смішности. Є партії, що себе одних (кожда для себе), уважають правовірними, а всі другі партії в них, се єретичні збіговища. І лише те люди, що при їх партії і їх програмі. Чуєш вигуки: се шовіністи! се большевики! се буржуї! се контрреволюціонери! се реакціонери! Кождому здаєсь, що вся правда в нім лише, як казав циган, і в Бозі трошка.

Партійна вузкоглядність доходить до тої міри, що партія стає для себе цілим світом, державою, інтернаціоналом, а другі партії для неї се чужі ворожі держави, помимо того, що і в других партіях тісамі люди, сини тогож народу.

Зовсім природне, що коли життє в такім напрямі справити, то вузка партійність мусить перемінятися опісля в особистий індивідуалізм. Що чоловік то буде окрема програма, окрема партія, окремі лайки, а дійсної роботи жадної.

—

Не богато нині в Европі українських часописий та не богато з них є таких, з яких пробивалабся перш усього ощирість і розсудок. Зміст деяких, се вічний крик, лайки, злоба, заїлість. Видно, що все моральне вихованне, яке дістали люди, котрі весь той крик пишуть і містять, дістали вони виключно на партійних пропаґандових та аґітаційних зборах, де все ставиться на боеву стопу, під кличем: „Панове! Хто не з нами, той проти нас". А хто вийшов лише з такої моральної школи, тому ані клясична ґімназія, ні університет, ані партійна фірма не поможе. Його робота не буде ніколи творчою.

В народів свобідних від чужого панования, в народів пануючих, партійність є лише частиною змісту загального народного життя, народної культури. Там кождий свідомий, що поза його партією є ще инші загально-народні вартости, конечні, важні, хоч ті і не входять в вузку партійну економічну програму. Там кождий свідомий, що його партія є лише одною галузию великого народного пня і що таких галузий є більше, та що спільним добром усіх галузий-партій є пень, є корінь, про який треба окремо дбати.

Инакше в нас. В нас партія уважає себе іноді і пнем і корінем. Вона все, її програма мусить обнимати ціле ріжноманітне життє. Колиж життє не хоче в її вузкі рамці міститися, тоді давай життє лаяти. Соціяліст, чи комуніст, свідомого народу, не буде лаяти своєї культури, як буржуазної видумки, своєї національности, своєї історії, своєї літератури, своїх народних ідеалів. Він знає, що се його пень, його корінь, його ґрунт. Він знає, що в них основа його життя, його змагань, його сили і тому він береже їх від всього, що може їх нищити. Там крім партійної чи клясової є ще і національна свідомість. В нас партійні люди поза партію іноді нічого більше не бачать. Хто не з нами, той проти нас — се основна засада їх політики.

Ся вузкоглядність і короткозорість іноді така велика, що люди під її вливом стають свиньми і підривають власний корінь; стають червом і точать власний пень.

—

А кілько малпування! Чули, що десь на світі є шовіністи, є буржуї — отже, щоби не бути гіршими від других, давай і в себе шукати за шовіністами і буржуями.

І знайшли. Буржуазної інтеліґенції в нас нема — се заявляв і Винниченко і другі нераз — отже ті давай трудову інтеліґенцію звати буржуазною. Чоловік фаховець (а фаховці, се-ж конечність!), але тому, що він фаховець, він буржуй. Шовінізму в нас нема, бо ми не доросли ще до повної національної свідомости, а не то до шовінізму; ми ще себе не можемо вповні від других оборонити, а не то, щоби на других насідати — але мимо того є люди, що лають український шовінізм. В них кождий прояв національної свідомости є вже якраз шовінізмом.

А інтернаціоналізм? Ще чоловік не доріс до національности; ще не навчився дбати про свій народ; ще не випробував сили і способів на вузшім народнім ґрунті, а вже голосить для себе, що він переріс націоналізм. Тимчасом — тут за мале для мене місце, нема де рук розпростерти. Тимчасом бачиш в нім не велитня, але недоростка з кождого боку; бачиш не роботу, але неробство. На національнім ґрунті не робить нічого, бо тут мовляв за вузко для його програми, — а на інтернаціональнім не робить, бо... що йому там робити? Анґлійський робітник показує інтернаціоналізм тим, що заявляєсь за свободою Ірландії, а дехто з наших тим, що хоче поневолення України.

Зачеплені повисше гріхи і прогріхи української партійности бачиться в Европі, бачиться і тут. Та певно буде їх більше, ніж вичислено.

Коли говориться про зростаючу свідомість, то треба би ту свідомість показати найперше прослідженнем власних помилок, справленнем хибних понять. Треба вийти на ширше народне поле. А вузка партійність не є нічим иншим, як вузкою парафіяльщиною.

МИХАЙЛО ДРАГОМАНІВ.

(З приводу 25-ліття смерти).

20. червня цього року минуло 25 літ від смерти знаменитого українського діяча Михайла Драгоманова. Нам годиться його згадати не тільки тому, що він взагалі багато зробив для пробудження українського народу і на Великій Україні і в нашій Галичині, а й тому, що був він одним із перших українських соціялістів, отже був значить нашим попередником у праці коло освідомлення й згуртовання нашого трудящого люду. Особливо великі його заслуги на цьому полі у Галичині. Цеж головно йому треба завдячувати, що Франко, Павлик, Терлецький і инші молоді галицькі Українці кінця 70-х і початку 80 років минулого століття зробилися соціялістами. Вплив Драгоманова у нас був величезний. Зробив він для Галичини дуже й дуже багато, борючися з славетним галицьким рутенством, карієровичівством і заскорузлістю та навертаючи людей до правдиво европейської науки й до праці для меньшого брата — робітника й мужика.

Народився Драгоманів у Гадячі на Полтавщині р. 1841 і дістав добру науку спочатку дома, а потім у Полтаві в ґімназії, де в тім часі (в кінці 50 рр.) було кілька гарних учителів, між иншими Пильчиків, один із основників Наукового Товариства імени Шевченка у Львові. Скінчивши ґімназію вступив Драгоманів на історично-фільольоґічний (чи по тутешньому — фільософічний) відділ київського університету й бувши ще студентом університету багато працював у недільних школах для неграмотних, а також в українській „Громаді". Рівночасно він пильно вчився і сам і по скінченню університету став у ньому за професора історії. Був із нього дуже гарний і талановитий професор, що бистрим оком прозирав у минуле і вмів показати своїм учням живе життя в давній давнині та витягнути звідти добру науку для сучасности. Крім науки писав молодий професор до газет в обороні волі і поступу в політичному й громадянському житті. Завсіди при дому мав він на увазі й українську справу. На початку 70 років виїздив Драгоманів двома наворотами за кордон для дальшої науки й побував і в Галичині, де познайомився з ріжними людьми й близше пізнав галицько-українські відносини. І за кордоном не кидав Драгоманів своєї роботи: чужинців знайомив з Україною, а Росіян з Галичиною. Дуже багато причинився він тоді й до пробудження правдивого народолюбства серед галицьких Українців. Тоді то навернув він до українства й до соціялізму цілий гурт молодих студентів із Франком і Павликом на чолі. За цю його роботу пішли на нього доноси до царського уряду (доносили галицькі москвофіли) й по повороті з другої подорожи, коли він побував у Галичині, його усунено з університету. Був це час лютої нагінки російського уряду на українство (1875—1876 рр.). Як знаємо,щ в 1876 р. вийшов таємний царський указ про заборону українського слова. Драгоманів побачив, що годі в Росії щось зробити в таких відносинах і рішив виїхати за кордон, щоб мати змогу вільно й отверто служити українській справі.

В початку 1876 р. покинув він Україну, на яку вже не довелося йому ніколи вернути. За кордоном жив Драгоманів спочатку в Швайцарії (від кінця 70 до кінця 80 років), а потім від р. 1889-го до смерти у Софії в Болгарії, куди його закликано за професора на тамошній університет. В Швайцарії видав Драгоманів перший український соціялістичний часопис „Громаду" (кінець 70 і початок 88 рр.), а крім того багато писав в обороні української справи на ріжних европейських мовах. В початках 80-их років багато працював у російському часописі „Вольное Слово", де горячо обстоював потребу заведення в Росії вільних політичних і громадських порядків. Мав він при тому завсіди на оці й Україну й заохочував земляків заложити для здобуття волі особливе товариство „Вільну Спілку". В обороні українства перед Москалями й Поляками написав він тоді крім инших численних творів знамениту розвідку „Історична Польща й московська демократія", яка не втратила своєї ваги й досі.

З Галичиною піддержував Драгоманів живі звязки, листуючися з ріжними людьми — Франком, Павликом, Окуневським і иншими заохочуючи їх до роботи на користь трудящого люду й словом та ділом піддержуючи їх заходи в цьому напрямі. Переїхавши пізнійше до Софії, не переставав Драгоманів працювати для рідної справи. Навпаки. Саме тоді розпочався в Галичині жвавійший політичний і громадський рух — радикальний, який переродив наш край. І от у цьому русі бере Драгоманів діяльну участь, стаючи його ніби духовним батьком. Всі тодішні радикальні часописи і видавництва повні його статтей, розвідок і заміток. Деякі більші твори вийшли й окремими книжками й досі не втратили своєї ваги. Згадаймо хочаб його „Рай і поступ", „Швайцарська спілка", „Чудацькі думки", „Листи на наддніпрянську Україну" й багато инших. Скрізь у них сіяв він зерна правдивої науки й просвіти, скрізь проказував дорогу до кращого ладу, скрізь заохочував до боротьби за цей лад. На жаль здоровля Драгоманова було дуже лихе, а злиденне, повне невсипущої праці й бідування життя, без відпочинку й вигоди цілком знесилило його і він помер ще зовсім не старим 20. червня 1895 року. Але память його серед трудящого люду не вмре — не загине, а блискучі й горячі твори його ще довго читатимуться на Україні. На жаль багато з них уже вийшло з продажи, а багато знаходиться по ріжних недоступних тепер часописах і видавництвах. На початку цього року Українська Академія Наук у Києві збиралася видати повний збірник творів великого народолюбця, а радянський уряд давав навіть на це допомогу, та на жаль через вічний неспокій й безнастанну війну досі не сдалося їй цього зробити. Але треба надіятися, що скоро настане мир, живі твори Драгоманова стануть доступні в цілій їх величі українським трудящим верствам, а останки його не лежати-муть в далекій Софії, а спочивати-муть в серці України — в золотоверхому Києві.

Володимир Дорошенко.

Читайте! Читайте!

Наш костумер, н. Іван Янковський, при посилці гроший свого товариша пише до нас так:

„Акрон, О., дня 10/7, 1920.

Шановний Пане: Я, Іван Янковский прошу Вас від себе, щобисьте приняли мого приятеля яко нового костумера понеже він уже посилав без три агенти гроші і жаден раз його рідня не отримала. Отож він відніся через мене до Вас, щоби Ви, Поважаний Пане, приняли його і переслали йому для його фамилії так як Ви мені пересилаете успішно.

З поважанием Іван Янковскі".

Із повисшого листа можете переконатися, що ми пересилаемо гроші до краю скоро і під гарантією. — Посилаемо гроші по найтаншім дешим курсі. — Від зложених у нас гроший на депозит платимо добрий процент. — Продаемо шифкарти на всі лінії до краю і з краю до Америки і стараемось о пашпорти. — Полагоджуемо справи нотаріяльні. 87—

NEMETH STATE BANK,

JOHN NEMETH, Pres.

10 E. 22ND STREET, NEW YORK, N. Y.

ЧОМУ ВИ ПОВИННІ КУПУВАТИ ШИФКАРТИ ДО КРАЮ ЛИШЕНЬ В НЮ ЙОРКУ?

БО В НЮ ЙОРКУ всідаете на корабель, а крім того маете ще полагодити і другі справи.

УКРАЇНСЬКО-ЕВРОПЕЙСЬКА ТРАНСПОРТОВА КО.

в Ню Йорку заопікуесь від часу Вашого приїзду до Ню Йорку на стацію, аж поки не всідете на корабель. ПЕРЕВЕЗЕ і ПЕРЕТРИМАЄ Ваші пакунки, постараесь Вам о пашпорт, поможе при оплаті податку, завізує у всіх консулів пашпорт і вишле Вас найліпшим кораблем на Гамбург або Ротердам, до рідного краю. МИ НЕ ЖАДАЄМО БІЛЬШЕ за шифкарту як другі се роблять, але продаемо по компанічній ціні, бо ми есьмо правними заступниками корабельних компаній. ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ по найнизшім деннім курсі в повною порукою. 79—

Пишіть або зайдіть до правдивого Українського Бюра на адресу:

EUROPEAN TRANSPORTATION CO.

106 AVENUE A NEW YORK CITY

(межи 1ст 6-ою і 7-ою улицею).

ЮЛІЯН ПАВЧАК, співвласитель.

ПЕКЛО В ХАТІ!

ОБРАЗ З ЖИТЯ НАРОДА В ОДНІЙ ДІЇ

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ

Замовлення висилайте зараз в грішми на адресу:

SVOBODA, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ПАШПОРТИ

ВИРОБЛЯЄМО ДЛЯ УКРАЇНЦІВ В КІЛЬКОХ ДНЯХ. ШИФКАРТИ ПРОДАЄМО НА ВСІ ЛІНІЇ ДО КРАЮ І З КРАЮ ДО АМЕРИКИ.

Кождий Українець в кождій справі повинен вдаватися тільки до свого українського товариства АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА в Філаделфії. 96вс—

По близші інформації пишіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.,

322 NORTH 8TH STREET, PHILADELPHIA, PA.

ЧИ ВИ Є ХОРІ? ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Єсли терпите на яку хоробу, без ріжниці як довго і лікар не міг Вас вилічити, **ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ. Я ПРИВЕРНУ ВАС НАЗАД ДО ЗДОРОВЛЯ.** Віддаль або брак гроший най не встримуе Вас. Богаті як і бідні однаково обслужені. Я є найбільший в Пітсбурщині спеціяліст і лічу мущин вже від богатьох літ. Маю найліпше заосмотрене бюро, влучаючи Х-Рей машину, через котру можу Вас переглянути, як через зеркало. Власний департамент дрогерії, де є тутешні і імпортовані лікарства. НЕ НАДУМУЙТЕСЯ, але зараз прийдіть до мене, як до приятеля. Говорю Вашою мовою. Одна візита переконае Вас, що я можу для Вас зробити. 94—

Посідаю спеціяльні ліки на хоробу крови і лічу слабости в протягу кількох днів. Я вилічив тисячі випадків слабости мущин, хороби скірні, ревматизм, хороби жолудка, і утроби, сверблячка, гемороїди і всі хронічні слабости. ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

EUROPEAN MEDICAL OFFICE, 311 SMITHFIELD STREET, PITTSBURGH, PA. НАПРОТИ ПОЧТИ.

ВАЖНЕ! — Виріжіть се оголошенне і принесіть зі собою.

ТРЕТІЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ І ЙОГО ІСТОРИЧНЕ ЗНАЧІННЄ.

Переглянъмо історію всіх трьох Інтернаціоналів:

Перший Інтернаціонал істнував від 1864 до 1872 року і був фундаментом для інтернаціональної організації робітництва, підготовкою для революційної боротьби з капіталізмом.

Другий Інтернаціонал, який тривав від 1889 до 1914 року, був інтернаціональною організацією пролетарського руху, яка незвичайно зростала і поширювалася в масах, але разом з тим наступив упадок революційних завдань, коли опортуністи пішли на уступки й компроміси з буржуазією, яка остаточно довела до соромного упадку II. Інтернаціоналу.

Третій Інтернаціонал повстав щойно в 1918 році, коли довголітня боротьба з опортунізмом і соціял-шовінізмом яка в часі світової війни досягла свого вершка слави, — спричинила утворення комуністичних партій в кількох народів й краях. Одначе формальне істнування III. Інтернаціоналу починається від часу I. конгресу, який відбувся в Москві, в марті 1919 року.

Характеристичні черти III. Інтернаціоналу, се — негайне переведення і закріплення в життя ідей, які ми одідичили в спадщині по Марксу, остаточна реалізація завдань соціялізму і робітничого руху, які почав новий, третій, міжнародній союз робітництва закріпляти шляхом диктатури пролетаріяту і при помочи соціялістичних радянських республік.

Перший Інтернаціонал поклав основи для боротьби міжнародного пролетаріяту за здійснення соціялізму.

Другий Інтернаціонал був добою поширення робітничого руху в богацько країнах і народах.

Третій Інтернаціонал одержав у спадщині успіхи з праці II. Інтернаціоналу, за виключеннем його опортунізму, соціял-шовінізму, буржуазних і дрібноміщанських ідей і починає здійснювати диктатуру пролетаріяту.

Міжнародній союз соціялістичних партій, який проводить всесвітнім, революційним рухом —, боротьбою пролетаріяту за визволення робітництва з капіталістичної неволі — спочиває тепер на нових основах, яких досіль не мав пролетаріят, а сею основою сим фундаментом — се радянські республики які є міжнароднім висловом диктатури пролетаріяту і нагдядною ознакою його побід над капіталізмом.

З точки погляду всесвітньої історії значіння Третього Комуністичного Інтернаціоналу лежить в сьому, що він переводить в життя великі гасла Маркса, дає розвязку проблем соціялізму і робітничого руху, який заключається в словах: „диктатура пролетаріяту!"

Сі геніяльні теорії, прямо пророцтво — стає дійсностю.

Сі два латинські слова „диктатура" і „пролетаріят" є тепер найбільше популярними виразами всіх европейських язиків, що більше, на кожду мову світа їх зараз переведено.

Нова доба у всесвітній історії починається.

Людство скидає зі себе останні окови рабства, капіталістичне й імперіялістичне невільництво.

Визволяючи себе з сього вікового рабства, людство у перве вступить на шлях справжньої волі, свободи.

Як же се сталося, що першою країною, яка завела у себе диктатуру пролетаріята і зорганізувала совітську республіку — була саме одна з найбільш назадницьких країн Европи? Ми не помиляємось, коли скажемо, що якраз сей контраст між відсталостю Росії та її наглим скоком до найвисшої форми демократії, — обминаючи буржуазну демократію а переводячи радянську, або пролетарську республіку, — саме сей контраст, чи красше противорічивість (чого не можуть зрозуміти опортуністи і філістри, якими є в першому уряді провідники сьогочасного соціялізму) є одна з причин, котра утруднює докладне зрозуміннє ролі совітів для Західної Европи.

Робітничі маси всіх країн інстинктовно відчули вагу совітів, як влучну зброю пролетаріяту і як доцільну форму пролетарської держави. Тільки їх „проводарі", зіпсовані опортунізмом і далі покланяються буржуазній демократії, яку тепер називають вони „загальною демократією".

Не диво, що заведення диктатури пролетаріяту — вже на перший погляд творить яркий контраст між відсталостю Росії та її „скоком" понад і поза межі буржуазної демократії. Навпаки, було-б дивним, коли-б історія дала нам нову форму демократії без жадних противорічностий і контрастів.

Всякий марксіст, пересічний освічений чоловік, ознайомлений із сьогочасною наукою, скаже вам, коли хто посвитає його: чи перехід від капіталістичної держави до диктатури пролетаріяту у всіх країнах відбуватиметься по тій самій лінії й буде всюди однаковий? — без найменшого сумніву відповість, що ні! В капіталістичному світі немає ніде рівности, нема гармонії, нема рівного взаємновідношення. Кожда країна має свої питомі прикмети, відмінну суспільну типографію, ріжнородну ступінь розвою капіталізму або робітничих організацій і т. п. Процентове відношенне розвою є ріжноманітне.

Коли Франція переживала свою велику буржуазну революцію (в 1779 р.) і захопила нею майже всі европейські держави, — тоді Англія стала на чолі контрреволюційної коаліції, хоча з капіталістичної точки погляду Англія була більше розвинена чим Франція. Тогочасний англійський робітничий рух мав тоді в собі богацько прикмет будучого марксізму.

Коли-ж Англія зробилася тереном першого справді робітничого руху, в якому проголошено широкі пролетарсько-революційні домагання так званого „картізму" (поширення політичних прав й волі), і хоч на европейській полосі тоді почалися буржуазні революції, то у Франції навпаки вибухнула перша горожанська війна поміж пролетаріятом і буржуазією.

Англія дає клясичний примір сього, що — як говорив Енгельс, — буржуазія зеднalaся з аристократією праці, яка походила з висших рядів пролетаріяту, щоб поконати революцію. Завдяки сьому, ся найбільш капіталістично розвинена держава полишилася на кілька десятків літ позаду своїх сусідів, які раньше переживали пролетарські революції. І хоч Франція на якийсь час задавила обі пролетарські революції 1848 і 1871 рр., то мимо всього, отці геройські змагання робітничої кляси з буржуазією є важними подіями у всесвітній історії. В 70 роках XIX століття Німеччина хоч економічно стояла далеко позаді Англії й Франції, то впрецінь довгі літа проводила вона інтернаціональним робітничим рухом.

Розвиток громадянства поступає нестримно в напрямі диктатури пролетаріяту, хоч не все з однаковою скоростю, або не однаковими шляхами.

Коли Карло Кавцький ще марксістом був і ще перед тим, поки він став ренегатом робітничої справи, тоді написав він статтю п. з.: „Раби і революція". В сій статті розбирає він історичні умовини, які мали пособляти перехід міжнародного революційного руху в руки рабів.

Тепер се й сталося. Хвилево — і розуміється тільки на короткий час — провід в революційному пролетарському Інтернаціоналі спочиває в руках Москалів, так само, як в ріжних періодах XIX століття був він в руках Англійців, опісля Французів і Німців.

Я не раз і при ріжних нагодах говорив, що для Росії було лекше, як для якої другої країни, розпочати пролетарську революцію, але що для її однак труднійше буде перевести повну реорганізацію громадянства на справді соціялістичних принципах — а ждо остаточної побіди.

Нам лекше було починати революцію, передовсім тому, що політична відсталість царської монархії відмежувала Росію від Европи XX століття, і самі народні маси знімалися до революційного чину; а по друге — до пролетарської революції в Росії проти буржуазії прилучилася селянська революція проти землевласників. В сей спосіб розпочали ми революцію в жовтні 1917 року, і мабуть не побідили-б так легко, коли-б не звязали-б обі революції разом: міста й села. Ще в 1856 році — коли Маркс говорив про Прусію, згадував про можливість злучення пролетарської й селянської революції. Від 1905 року були російські большевики за революційно-демократичною диктатурою пролетаріята і селян.

По третє Росія була вигідним огнищем революції, бо революція з 1905 року була надавичайно успішною політичною школою для робітників і селян. Рівночасно її провідники запізналися з розвоєм західньо-европейського соціялізму, з його „останнім словом", яке в революційній тактиці кинули в маси. Коли-б не придбаний досвід з 1905 року, коли-б не було буржуазної революції в 1917 році, то не вдалася-б нам пролетарська революція в жовтні 1917 року. Є ще й четверта причина, що пособляла революції, се — ґеографічне положенне Росії, яке дає змогу через довший час боронитися перед наїздом більш розвинених капіталістичних держав. По пяте, — питьомо своерідні взаїмини міського пролетаріяту зселянами пособляли перемінити буржуазну революцію в соціялістичну революцію і зеднати міський із сільським пролетаріятом в один боевий фронт. По шосте, справі революції пособляла також довга школа страйків і досвід із західньо-европейських робітничих рухів, які зробили можливим, коли прийшла кріза в Росії, завести за одним замахом одиноко доцільні пролетарсько-революційні організації — совіти.

Звичайно, повисший розрахунок не є повний. Але на йому можемо себе й обмежити для осягнення нашої мети.

Так отже місце уродження радянської або пролетарської демократії є Росія. Се після Парижської Комуни — другий ступінь всесвітнього розвою. Робітниче-селянська совітська республіка Росії є першою соціялістичною республікою в історії світа. Се є новий тип держави, який не може перевестися. Впрочім сей тип зараз не стоїть одинцем.

Правда, ще богато треба зробити, щоби довершити соціялістичної перебудови. Радянські республики в країнах з висшою культурою, де клясовосвідомий пролетаріят має більший вплив, як в Росії, — мають всякі дані, щоб перегнати Росію, коли раз підуть шляхом диктатури пролетаріяту.

Збанкротований II. Інтернаціонал провалився і загибає. На ділі він грає ролю лакея міжнародньої буржуазії. Се дійсно жовтий Інтернаціонал. Його визначні проводирі, як прим. Кавцький, є виразом буржуазної демократії, яка називає себе „дійсною" або „чистою" демократією.

Буржуазна демократія прожила вже свій вік подібно, як II. Інтернаціонал віддав свою прислугу, виконавши конечну історичну новинність, поширивши ряди робітничої кляси і приготовивши їх до дальшої боротьби.

Навіть найбільш демократичні буржуазні республіки не були і не можуть бути ніколи нічим иншим, як тільки машинами для поневолення робітників через капіталізм, — як лише знарядям політичної сили капіталу, диктатурою буржуазії. Демократичні буржуазні республіки справді проголошують власть більшости, але на ділі йшли на послуги меншости так довго, доки істнувала приватна власність на фабрики, землі та инші засоби продукції.

„Свобода" в буржуазно-демократичних республіках є в дійсности свободою для богачів. Пролетаріят і трудове селянство мусіло в тому режімі призбирувати свої сили для повалення капіталізму, в якого на послугах стоїть буржуазна демократія, через те не може робітнича кляса так довго користати з дійсної демократії, доки панує всевладно капіталізм.

У перве в історії світа — радянська, або пролетарська демократія витворила нову демократію для трудящих мас, демократію робітників і дрібних селян.

Досіль не було в історії правительства, яке представляло-б більшість населення, і виконувало-б з успіхом владу тої більшости — як зараз влада рад.

А реальна форма пролетарської демократії — диктатура пролетаріяту.

Н. Ленін.

ЯКА СЕ ДИКТАТУРА?

Большевики кажуть, що вони запровадили в Росії **диктатуру пролетаріяту.**

А німецькі соціялісти кажуть, що то не є диктатура пролетаріяту але **диктатура над пролетаріятом.**

А се тому, що пролетаріят, себто робітництво, в Росії змушується силою іти до війска і до роботи, і то не на 8 але на 16 годин.

ЛЮБИТЕЛІ ГАРНИХ ПОВІСТИЙ!

В нашій книгарни можете купити слідуючі нові книжки:

Борці за правду, істор. новість з часів козацького вожда Івана Богуна (опис польського варварства) 50 ц.
Суд чотирох, сензаційне оповідання з діяльности „тайних виконавців смерти" ....40 ц.
Спартак, історична повість з римських часів ....30 ц.
Кльод Ґе, повість з кримінального життя ....20 ц.
Стилістика, поетика і реторика..40 ц.
Місяць свідок і другі оповідання 20 ц.
Опришок і другі оповідання.....20 ц.
Хан і його син або Українка Бранка, історична повість з 18-го століття і другі оповідання ....20 ц.
Девять братів і десята сестриця Галя, захоплююче і зворушаюче оповіданнє Марка Вовчка..........20 ц.
Кармелюк і невільничка........20 ц.
Тайни цісарської родини в Відни, опис життя австрійських панують з ілюстраціями ....50 ц.
Єзуїтська Преподобниця, хитрощі польських езуїтів ....25 ц.
Культура, національність та асіміляція ....30 ц.
Як львиця виховала царського сина, оповіданнє основане на підкладі середновічних легенд ....20 ц.
Соняшний промінь, роман на тлі патріотичнім, одна з найгарніщих і найбільших повістий Чайченка (Грінченка) ....80 ц.
Відвдячився, дуже гарна історична повість з козацької давнини, написав А. Чайковський $1.00

Замовлення і гроші проситься посилати на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВЕЛИКІ ГРОШІ

можливі для кождого читателя **КРОНІКИ ДЛЯ ВИНАХОДИТЕЛІВ** Оказовий нумер і рада **ДАРОМ.** Містить в собі **ЩО ВИНАЙТИ І ЯК ВИНАХІДКИ ОБЕРНУТИ В ДОБРІ ГРОШІ.** Користайте зараз.

Пишіть до: 60вс—

THE INVENTORS PUBLISHING COMPANY, Dept. Sw.
238 Spring St. New York City.

ФАРМА 35 АКРІВ,

39 миль від Філядельфії, з чого 2 акри грубого ліса, 3 акри сіножати а 30 акрів обсіяних пшеницею, кукурузою, вівсом, конюшиною, капустою, бульбою, паприкою, помідорами, буряками, цвіклою, цибулею, маком, огірками, 15 тон сіна в стодолі, сад модоний і старий, до 300 дерев. Будинки всі майже нові, криті дахівкою. Дім 10 румів з пивницею, велика стайня-стодола, возівня, хлів, курник, шпихлір. Всілякі машини фармерські, 2 дійні корови, 2 молоді коні, 8 безрог, 100 курий старих, 350 курий молодих. До місточка, склепів, фабрик, гай скул, стації колійової, докторів, дрогстору, стріткари всего 2½ милі. Ціна $4950.00, готівки треба $2.200, решта на сплату. Голоситись до: 99-00

V. MAZURKEWICZ,
120 — 2nd Ave., New York, N. Y.

ВАЖНЕ

Розширилисьмо і перенеслисьмо наше головне БЮРО. ЗАТРУДНЯЄМО лише досвідчених і реґістрованих Адвокатів Патентових і фахових робітників. Тепер можемо акуратнійше і скуточнійше перепроваджувати справи Патентові подвійного числа клієнтів ніж до тепер. Пишіть вперед до досвідченої старої фірми: 60вс—

AMERICAN EUROPEAN PATENT COMPANY, Dept. Sw.,
1400 Broadway, New York City.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЄ!

Ми зірвали зносини з банками в Галичині, котрі зволікують з виплатою посилок. Банки, з котрими ми навязали нові зносини, виплачують посилки без найменьшої проволоки. Від гроший, котрі ми висилали через ті банки перед двома місяцями, вже маємо посвідки з власноручними підписами людий, кому гроші вислано. Се доказ, що гроші доручено. Тому радимо Вам, як посилаєте гроші до краю, і як хочете, щоби вони були на час доручені, посилайте їх тільки через наш Банк, котрий за кождий цент гарантує.

4% - - - - - ОЩАДНОСТИ - - - - - 4%

ВКЛАДАЙТЕ СВОЮ ОЩАДНІСТЬ В НАС НА 4% РІЧНО. ПРОЦЕНТ ПЛАТИМО КОЖДИХ ШІСТЬ МІСЯЦІВ. НАШ БАНК ПІД КОНТРОЛЕЮ ДЕРЖАВНОГО УРЯДУ. ВАША ОЩАДНІСТЬ В НАС ЗАГАРАНТОВАНА НАШИМИ ЗАСОБАМИ ПЕРЕВИСШАЮЧІ СУМУ $1,600,000.00. ШИФКАРТИ ПРОДАЄМО ДО КРАЮ НА ВСІ ПОСПІШНІ КОРАБЛІ ВСІХ ЛІНІЙ І ПО СТИСЛО КОМПАНІЧНИХ ЦІНАХ, СТАРАЄМОСЬ О ПАШПОРТИ, СПРОВАДЖУЄМО РОДИНИ ДО АМЕРИКИ, І.Т.П. ПАМЯТАЙТЕ НА АДРЕСУ:

STANDARD BANK

ДАВНІЙШЕ **LEDERER'S BANK**

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

Dr. M. SMITH,
16 E. 7th ST., NEW YORK.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Tel. Orchard 6072.

ЛІЧИТЬ УСПІШНО ВНУТРІШНІ НЕДУГИ І МУЩИН І ЖЕНЩИН

Також лічить недуги скірні, жолудка і крови. Застосовує наймодернійші електричні апарати.—Експерт-акушер—віддає услуги при породах. 92—

Години урядові: від 8. до 10. рано, від 1. до 2. в пол. і від 6. до 8. веч.

НЕОГЛЯДАЙТЕСЯ

З ДНЯ НА ДЕНЬ АЛЕ ВИКОРИСТАЙТЕ СЕЙЧАС НАГОДУ СТАНУ НИЗЬКОЇ ЦІНИ І КУРСУ ЧЕСЬКО-СЛОВАЦЬКИХ КОРОН І ПЕРЕШЛІТЬ ДО КРАЮ ВАШІЙ РОДИНІ ЯКНАЙВИДАТНІЙШУ ГРОШЕВУ ПОМІЧ ЧЕРЕЗ

BOSAK STATE BANK

B SCRANTON, PA.

ЯКИЙ-ТО БАНК ПЕРЕШЛЕ ВАШІ ГРОШІ СКОРО І БЕЗПЕЧНО ЗА СЮ НАЙНИЗШУ ЦІНУ ДЕННОГО ГРОШЕВОГО КУРСУ — ТЕЛЕГРАФІЧНО, ДРАФТОМ АБО ПОЧТОЮ.

ШИФКАРТИ НА КОЖДУ ЛІНІЮ КОРАБЕЛЬНУ

НОТАРІЯЛЬНІ І ПРАВНІ ДОКУМЕНТИ ВИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДОБРЕ І СКОРО В

BOSAK STATE BANK, SCRANTON, PA.

ПИШІТЬ АБО ПРИХОДІТЬ В СЛУЧАЮ ПОТРЕБИ. 93—

МАЛИМ КОШТОМ

можете мати власну господарку і забезпечити собі Вашу будучність, щоби так тяжко не гарувати на старші літа. Можете у нас купити малу фарму о 10.000 квадратових стіп найліпшої урожайної землі, рівної, чистої без жадних корчів за

$375.00, $5.00 З ГОРИ $8.00 МІСЯЧНО НА ВИПЛАТ

Земля находиться при великім фабричнім місті Ню Бронсвік, стейт Ню Джерзи, 50.000 людности, 55 мінут віддалення з Ню Йорку, де находяться всілякі фабрики, з доброю платнею. На тій землі вибудуємо Вам хату після Вашої вподоби, яку можете виплачувати таксамо як рент.

В разі купна компанія вертає кошти подорожи.

Офіс отворений також в неділі до полудня.

Не зволікайте а рішайтеся скоро. Приймаємо Ліберти Бонди як готівку. Пишіть або голосіться по дальші інформації до 92-03

HAMILTON REALTY COMPANY,

63 PARK ROW, WORLD BLDG., ROOM 910, NEW YORK CITY.

КОМПАНІЯ Є ПІД КОНТРОЛЕЮ СТЕЙТУ.

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

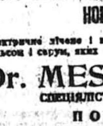

Dr. MESSEC,
124 No. 8th Street,
Philadelphia, Pa.

на недуги кровні і скірні, вичерпане, нервовість, притуплений і розсіяний ум, слабости нирок і міхура, слабі нерви, недуги катару і т.д.

ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ

Я ДАЮ РЕЗУЛЬТАТИ

скоро, стало і по малій ціні без перерви часу у Вашій роботі. Коли Ви не могли осягнути поміч у Ваших долягливостях і попалисьте в зневіру і починаєте тратити надію, зголосіться до мене, щоб я Вас збадав і побачив, що для Вас можу зробити. Я маю 20-літну безперервну практику в медицині і оперованю в стейті Пенсильвенія лічення хронічних недуг, нервових і скомплікованих слабостий а Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заопікуюсь Вами особисто кождого часу як Ви прийдете. Я буду лічити Вас найліпшими модерними і науковими методами якими лиш розпоряджаю, так електричними як і медичними. Коли б я не міг після свого осуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьте ся мене.

НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА

Електричне лічене і пряме вострикуване крови через шкіляне бельвольсон і серум, яких я уживаю запевнить Вас про добрі успіхи.

Dr. MESSEC 124 N. 8th Street
СПЕЦІЯЛІСТ PHILADELPHIA, PA.

ПОРАДА ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8 вечер. В неділі від 10. до 1. в полудне.

ІДЕТЕ ДО КРАЮ?

ХОЧЕТЕ отримати пашпорт за три дни?
ХОЧЕТЕ їхати поспішним Кораблем? 88чв—
ХОЧЕТЕ знати як оминути Мисловиці, Краків і Львів?
ХОЧЕТЕ спровадити Родину з краю або вислати гроші до краю?

Памятайте, що ми доси обслужили задоволяючо понад 5.000 Українців.
Звертайтесь листовно або особисто до головної канцелярії:

UKRAINIAN EXPORT CO., Inc., 318 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ФІЛІЯ: 684 JOSEPH AVE., ROCHESTER, N.Y. ФІЛІЯ: 24 VAN BUREN ST., PASSAIC, N. J.

СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ
ПАШПОРТИ
КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ
ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

РОДИМЦІ! Заки віднесетесь до фірм, котрі іменуються Українцями тільки длятого, що мабуть родились на Україні, або до таких, що забогато обіцюють, удайтесь устно або писемно до знаної Вам від літ ПРАВДИВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НОТАРІЯЛЬНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ, яка находиться у власнім будинку і полагоджує висше згадані справи найтаньше, найскорше і під повною гваранцією.

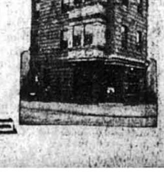

T. J. HRYCEY & CO., 329 S. 4TH ST., PHILADELPHIA, PA.

МИ ТЕПЕР ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ І ЗЕЛІЗНИЧІ ТІКЕТИ ВПРОСТ ДО ЛЬВОВА — КРАКОВА — ЧЕРНОВЕЦЬ

та инших місцевостий України і Буковини і висилаємо наших людий НАЙЛУЧШИМИ кораблями впрост до РОДИННИХ МІСЦЕВОСТИЙ скоро і безпечно, так що ніхто, ідучий від нас, не має ніякого клопоту підчас подорожування до рідного краю.

Хочете щасливо і скоро дістатись до рідного села чи міста, звертайтесь до нас.

Не вагайтесь довго, не чекайте й не пропускайте, мимо доброї нагоди, щасливо і скоро заїхати до рідного краю.

Заобезпечуйте собі завчасу місця на кораблях, присилаючи сейчас шифкартовий завдаток в сумі 20 долярів, а ми Вас відправимо до краю, тоді, коли захочете їхати.

Коли мусите зараз їхати до краю, то негайно порозумійтесь з НАШИМ БАНКОМ І НАШОЮ АҐЕНЦІЄЮ КОРАБЕЛЬНОЮ, яка відіслала більше число Українців до краю ніж яка инша аґенція в Америці.

Понизша фотографія є найкрасшим доказом того.

Ся фотографія представляє послідну партію, з 300 людий, відправлену нами недавно до рідного краю.

Хочете СПРОВАДИТИ скоро і певно ВАШУ РІДНЮ з краю, чи Ваших знакомих, звертайтесь до нас і в протягу кількох тижнів Ваші рідні чи знакомі будуть тут. Ми вистараємось всі потрібні для подорожуючих документи і заопікуємось ними заки вони сюди прибудуть. Бо ми маємо своїх репрезентантів у Львові, Кракові і Варшаві і вони дають всяку потрібну пораду подорожуючим.

Хочете ВИСЛАТИ СКОРО І ПЕВНО ГРОШІ ДО КРАЮ, зверніться до нас. Ми виміняємо гроші після біжучого щоденного курсу і ПЕРЕСИЛАЄМО ДО КРАЮ ТЕЛЕГРАФІЧНО І „БАНКОВИМ ДРЕФТОМ" як найскорше і найпевнійше і з повною гарантією. За кілька тижнів по висланню гроший дістаємо з краю посвідчення і власноручний підпис особи що одержала гроші.

ШИФКАРТИ продаємо на всі лінії корабельні по компанійних цінах.

Зголошуйтесь особисто або пишіть до найбільшого Українського Банку в Америці, на адрес: 79—

HENRY C. ZARO, BANKER
39 Cooper Square, New York, N. Y.

DEPT. U. F.

УКРАЇНСЬКЕ БАНКОВЕ БЮРО в НЮАРК, Н. ДЖ.

— СЕ Є ПЕРШЕ І ОДИНОКЕ —

УКРАЇНСЬКЕ БАНКОВЕ БЮРО В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ ПО ДНЕВНІМ КУРСІ ДО ВСІХ ЧАСТИЙ СЬВІТА З ПОВНОЮ ПОРУКОЮ.

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ НА ВСІ КОРАБЕЛЬНІ ЛІНІЇ.

Виробляємо ПАШПОРТИ до краю в кількох днях і СПРОВАДЖУЄМО родини з краю. 78—

Виробляємо і затверджуємо довновласти, контракти і всякого рода инші судові, американські і краєві документи. Полагоджуємо спадкові справи за посередництвом завірених українських адвокатів в краю. — Всіляких порад на жаданнє уділяємо безплатно, особисто і листовно. — Родимці: Коли бажаєте собі бути точно, скоро і совістно обслуженими, то удавайтеся або пишіть до нашого бюра. На кожду кореспонденцію радо і скоро відповідаємо.

UKRAINIAN BANKING BUREAU
EMIL GERMANUS

Банкир, Мировий Судія і Нотар Публичний

М. ШУСТАКЕВИЧ, Менаджер Українського Бюра.

185 Springfield Ave., corner Mercer St., Newark, N. J.

Маємо філію при: 206 Ferry Street, Newark, N. J.

До КРАЮ!

УКРАЇНЦІ! По що Вам даватися ошукувати ріжним аґентам-самозванцям. Ми висилаємо сотки людий кождого тижня до старого краю на найбільших і найшвидших кораблях до всіх портів Европи без жадних клопотів і великих видатків.

Тисячі людий присилають до нас листи зі старого краю дякуючи нам за чесну обслугу. Ми не хочемо Вас здерти, але радо помагаємо у всіх справах безплатно і совісно.

Продаємо шифкарти з колійовим білетом до Відня, Варшави, Кракова, Львова і инших місцевостий по найнизших компанійних цінах. Щоби не чекати в Ню Йорку і не тратити часу і гроший, присилайте сейчас завдатки на зарезервованнє місць.

Пашпорти виробляємо в кількох днях. Куфри асекуруємо від випадків, аж до Вашої місцевости.

Гроші до краю посилаємо по найнизшім курсі і з повною гарантією. 80-92-93—

За всіми інформаціями пишіть лише до нас, а не покладуйте.

MORRIS ENGEL, Ukrainian Banker
129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНЦІ! ДОРОГА ОТВОРЕНА!

ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ ПО КОМПАНІЙНИХ ЦІНАХ.

Пишіть зараз то Вам порадку як обійтися в справі видістання пашпорту і всіх вказівок подорожи, до:

І. ГЕРЦ, Банкир і Нотар,

224 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

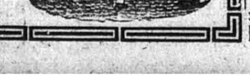

нас чіплялися щораз нові державні влади, а ми бажали тільки одного — живими передістатися через тисячі верстов до рідні, до своїх жінок і дітий. Про події в світі, а навіть в Росії до нас доходили самі глухі вістки. Наших фізичних і моральних мук не всилі описати жадне перо.

Ще в зимі 1918-го року счинився протибольшевицький переворот, який заінсценізувала партія соц.-рев. і т. зв. партія центра. Їх кличем було демократичний лад і установчі збори. Але місцеві большевики скоро зліквідували се повстаннє. На весну 1919-го піднявся при допомозі антанти, а головно Англії і Японії, відомий адмірал Колчак. Характер Колчаківської влади був чисто монархістично-реакційний. Ядро армії Колчака становили Чехи. З початку успіхи його армії були величезні. Бистрим походом дійшов він аж по Екатеринбурґ, по Урал і зачав серіозно загрожувати надволжанській области. Але тут прийшов наглий зворот, большевики сконцентрували свої сили наново, розбили армію Колчака і він зачав подаватися взад. Одночасно розгорілися всюди по Сибірі на задах Колчаківської армії льокальні повстання. Через сі повстання відворот армії був дуже утруднений. Нарешті в Омську прийшло між Чехами і большевиками до порозуміння. Чехи видали Колчака, видали запаси золота Государського Банку, які везли зі собою, а самі одержали вільний проїзд аж по Байкальське озеро, себто до границі области, яку посідають Японці. Зброю, льокомотиви, ваґони, поживу амуніцію і виряд Чехи також задержали. Большевики поставили зараз Колчака під суд і враз з його близшим штабом розстрілили. Тоді майже всі залоги по містах Сибіру, які стояли досі при Колчаку, оголосилися або за „невтральні" або за приналежні до „центра". Колчаківська ера була для нас найстрашнійша, тому, бо Славян силували Чехи вступати до білої армії, а не-Славян гонили на роботи, морили голодом і побивали. Новий большевицький режім погіршив матеріяльні умовини життя полонених ще більше. Тому не дивниця, що всі вони, по своїм фізичним силам і по грошевим засобам стараються дістатися щораз далі на захід. На жаль, тут величезною перешкодою була недостача правильного транспорту. Крім того, не дозволюють їхати місцеві стаційні залоги, які складаються головно з Мадярів. На всіх більших стаціях Західної Сибірі входять вони до ваґонів, переглядають документи і кождого поворотця на силу висаджують. Мадярські большевики знов домагаються вступлення до червоної армії. Мені вдалося переїхати тільки тому, бо я мав посвідку увід данського посла в Сибірі. Проворні полонені радять собі тому в сей спосіб, що висідають з поїзду перед кождою більшою стацією, переходять її пішки і по другім боці знов всідають до найблизшого поїзду. Але кільки одиниць згине по дорозі? На всякий випадок, гуртки повернувших з полону дісталися до рідні тільки в сей спосіб, як кажу.

Большевицький режім на Сибірі удержується, подібно як — арештою — в цілій Росії, тільки по містах. Село живе собі своїм життєм і нікого не визнає. Всюди царить величезна матеріяльна нужда, величезна дорожня. Всі середники поживи зраціоналізовані і поділені на 4 катеґорії. За сукно і полотно платять найвисші ціни. Невважаючи на острі прикази, цвите повсюдно кольосальна спекуляція, яка обертає фантастичними сумами найріжнороднійших російських валют, що всі не представляють жадної вартости, а колиб їх представляти, то хиба треба булоб списувати томи. Ясна річ, що при зміні кождої влади плила по містах кров ріками, а голови летіли з плечей немов маківки. За першим приходом вбили большевики в Красноярську тільки за одну добу 3500 чоловік, за другим разом понад 2000. Колчак перерізав около 2500 підозрілих в большевизмі і большевиків. Загалом: в Росії втратило людське життє всяку вартість. Страшне здичіннє обхопило всі верстви суспільности і масові вбийства — різні вже на нікого не роблять жадного враження. Та проте панує загальне переконаннє, що якраз тому большевицький режім під сю пору в Росії і на Сибірі одиноко можливий і вказаний. Москаль не знає внутрішної дисципліни, він не боїться навіть тілесних кар. Щойно кара смерти є всилі удержати його на припоні. А большевики не бавляться в сентименти, тільки вбивають, як треба, масами. З огляду на се, російська інтеліґенція, урядництво і офіцирство погодилося з большевицьким режімом і служить йому тепер дуже вірно. Що воно так, виходить от хочби з моєї подорожі. Дорогу з Красноярська через Омськ, Челябинськ, Перм, Вятку, Вологду, Петроград до Нарви я перебув на протязі 1½ місяця, отже — значить — доволі скоро. В Росії може удержати лад тільки влада, що послугується безоглядним терором. Всяка инша влада внеслаб в життя тільки нове замішаннє і нову розруху. Тепер всі живуть одинокою думкою боротьби з Польщею. Троцький зорґанізував знамениту армію, яка має вигляд цілком модерної армії і моє переконаннє таке, що ся армія розібє Польщу в пух і прах та піде так далеко, як далеко схоче. В часописях вже навіть були слухи, що большевицький совнарком поіменував большевицьких комісарів для Галичини.

Ще хочу сказати декілька слів про українське життя на Сибірі. На Зеленім Клині сидять Японці і держать біля себе ґенерала Семенова. В Хабаровську повстали ріжні українські орґанізації, зачали появлятися ріжні українські ґазети, відбуваються ріжні українські зїзди. Тесаме має діятися в Туркестані, головно в Семиреченській і Семипалятинській областях. На Сибірі є дуже богато Українців. Вони головно гуртуються біля місцевих кооператив. Галицькі закладники і полонені богато працюють в сих кооперативах і їх працю високо цінять.

З Нарви ми переїхали німецьким кораблем до Свінемінде, а звідси через Лижок до Пассави і Відня. Я вертаю до краю. Моєї рідні я вже не бачив майже 5 літ і мій психічний стан легко собі уявити.

(„Укр. Прапор").

З ПЕРЕЖИВАНЬ УКРАЇНЦЯ НА СИБІРІ.

Один галицький діяч, якого вкупі з митр. Шептицьким, дир. Федаком, дир. Овримовичем, неб. дир. Панківським вивезли в р. 1915 з Галичини Москалі в характері „закладника", а який на днях повернув з Росії, в коротці роскаже про свої переживання ось що:

Перший час я перебував в Києві, звідки мене незабаром вивезли транспортом до Енисейська на Сибірі, де я пережив повних 4½ року. Про загальні умови життя політичних вязнів — чужинців за час істнування царату росказувати не буду, б осі умови — на загал — знані всім і менш-більше всюди в Росії були однакові. Про назрівання революційної течії ми знали з настроїв серед населення, але правду кажучи, не сподівалися такого наглого вибуху і то ще за час війни. Всі пророкували вибух революції щойно після закінчення війни.

За влади Тимчасового Правительства умови нашого життя в основі позістали такі самі, які були перше. Полекшало тільки відносно особистої свободи рухів, праці, читання часописів і т. и. Повна переміна наступила щойно з хвилею захоплення влади большевиками. Нас, що правда, пустили на волю цілковито, але вкупі з тим перестали нам виплачувати всі грошеві підмоги, видавати харчі і держати в дотеперішних домівках. Зі всіх усюдів енисейської ґубернії, серед найлютійшої сибірської зими зачали збиратися ріжні полонені, закладники і інтерновані до міст, що лежать над сибірською зелізною дорогою. Я перенісся на життя до Красноярська, звідки й тепер прибув.

Треба було подумати про самостійне істнуваннє і про охорону життя супроти ріжних влад, які мінялися развраз немов в калейдоскопі. Всі чужинці вхопилися ріжних промислів і ремесла. Одні виробляли предмети кустарного промислу з дерева, скіри, зеліза, металів і каміння, другі займалися торговлею, ще инші одержали місця по всіляких конторах. Доріжня зростала в застрашаючій спосіб. До

гилу над тілом молодого героя за волю України бл. п. поручника Олексу Крука, команданта полевої жандармерії II. корпусу У. Г. А., котрий впав жертвою тифу.

Бл. п. Олекса Крук, родом з Перемишля, покінчивши там середну школу, записався на правничий виділ львівського університету, який покінчив в 1917 р. Вже як ґімназіяльний ученик, а опісля як студент прав брав він живу участь в політичній і визвольній боротьбі нашого народу. Дня 1. липня 1910. попав Покійний в число 101. Тюрма при вулиці Баторого і голодівка підорвали й, так не дуже сильне здоровля Покійного. Тут починається також грудна недуга, яка спричинила відтак катастрофу.

Анна з Еліяшевських Стасишин, функціонерка „Народньої Гостинниці" померла в шпиталі після операції в 30. році життя дня 15. м. м. Покійну знали всі, хто заїзджав до „Нар. Гостинниці" як вельми привітливу, веселу й услужну особу. Її смерть певно викличе щирий жаль у всіх, що її знали. Похорони відбулися в суботу, 17. м. м. В. Її п.!

ОВОЧІ ПИЛЬНОСТИ.

Богато вчених мужів виявило гадку, що всі блискучі успіхи завдячують більше витривалій пильности ніж вродженим способностям. Коли хтось поспитав славного математика Нютона, в який спосіб він прийшов до своїх звісних відкрить, він відповів: „Через те, що я постійно над ними роздумував". Иншим разом сказав: „Коли я чимнебудь прислужився світови, то сталося через пильність та терпеливе роздумуваннє".

Подібний погляд про себе мав анґлійський природописець Дарвін. Свої здібности уважав він за дуже невеликі. Не міг ніколи довше працювати як кілька годин на день, бо инакше був страшно втомлений. Колиж мимо того дійшов до незвичайних вислідів, то се було заслугою його трудящости.

Також німецький астроном Кеплєр приписував свої важні відкриття своїй пильности. Він замічує: „Пильне розважаннє річий зроджувало в мені чимраз нові гадки, аж вкінци я всі сили мого ума збирав на однім предметі".

Анґлійський фільозоф Юнґ хотів ділом доказати правдивість засади: „Кождий може зробити все, що зробив хто инщий". Тому вивчився насамперед ходити на линві. Раз хотів він дорівнати правдивому їздцеви, що перескочив великий пліт. За першим разом впав з коня. Не тратячи надії, всів вдруге на коня і тепер падаючи приреджався шиї коня. Вкінци трета проба увінчалась успіхом: витривалий їздець перескочив високий пліт.

Зі сказаного слідує що пильність, навіть при малій здібности, є певною запорукою успіху, так що справедливо каже оріентальна (східна) пословиця: „Час і терпеливість заміняють листок морви у шовк".

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ҐЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ, ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 EAST 17TH STREET,
NEW YORK, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-гої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

ЕКСТРА!
ПОЗІР БІЗНЕСМЕНИ!

На продаж великий ґенеральний штор з фармою 35 акрів, прекрасне місце, добрий бизнес помежи українськими фармерами, добре для двох спільників. В тім шторі спродається всілякого рода товар, як: ґросерня, шмате, черевики, зелізні знаряди і загалом все. Фарма є обсаджена і засіяна; є худоба, коні і знаряди рільничі. Готівки згори потреба $7000. 96вс05

Голоситись скоро до:

А. ФИЛИПЧАК,
DURHAMVILLE, ONEIDA, N. Y.

КРАСА ВРОДА МОЛОДІСТЬ!

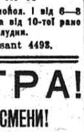

Се є правда, що Ви можете виглядати о 20 літ молодші як Ви дійсно є.

Недокладности і неправильности Вашого лиця, носа і уший можуть бути справлені без болю і без втрати часу. Женщини і мущини най прийдуть або пишуть по книжочку, яка описує все в подробицях. На книжочку треба пісати 10 центів. Також лічу з успіхом хорих мущин і женщин з якоїнебудь недуги. 25-літна практика. Офісові години: від 9-ої рано до 7-ої вечер кождого дня; в неділі до 4-ої пополудни. Адреса: Dr. G. BUKKI, 407 East 58th Street, New York, N. Y. 34в173

СТАРОКРАЄВІ ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

До тих тисячних могил, які вкрили Україну присипав малий гурток товаришів дня 12. грудня 1919 в місточку Вороновичі під Винницею свіжу мо-

U. S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC.

Відїзд кораблів з Ню Йорку впрост до

БРЕМЕН і ҐДАНЬСКА

Для пасажирів є кабіни і трета кляса.

Голоситись до:

45 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

або до місцевих агентів. 94—

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузі, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, в ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузі, чи Вам лічене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всі отсі недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лічить новою машиною приміняючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лічить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болі голови, звороти, болі крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, паралїж, випадане волося. Лічить всі жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 8. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

КОЛИ ВИ Є НЕДУЖІ

ДР. РУССЕЛЬ

Першою ідеєю, яку Ви хотіли би взяти є „ДЕ НАЙТИ ДОБРОГО ЛІКАРЯ".

Коли Ви звернете свої кроки до офісу Д-РА РУССЕЛЯ, 176 EAST JEFFERSON AVE., ОДНІ ДВЕРІ НА СХІД ВІД ВУДВАРД ЕВЕНЮ, ДІТРОЙТ, МІШ., там найдете без втрати часу ДОСВІДЧЕНОГО СПЕЦІЯЛІСТА, за котрим Ви шукаєте. Коли навідаєтесь у Д-РА РУССЕЛЯ, Ви побачите, що він дуже старанно досліджує стан Вашої недуги, щоби віднайти докладно де і нащо Ви терпите. Його офіси є заосмотрені найновійшими науковими апаратами. При їх застосованню і широкому знанню недуг самим д-ром Руссельом, всякі ошибки є неможливі.

МОЇ ЧУДОВІ УСПІХИ

в лічению недуг як острих так і хронічних, є наслідком того, що я досліджував сі недуги через ціле моє життє. В додатку мої офіси є заосмотрені в найновійші інструменти і прилади, електричні, вібраційні і механічні, і не щадиться нічого, що лише може бути корисне для моїх пацієнтів. Коли мене відвідаєте сейчас, то будете могли оцінити, чи Ви повинні чекати дальше аж промине всяка надія до вилічення себе з недуги, без згляду який є її стан або як вона довго треває. Затим коли хочете зістати вилічені, наука і досвід приверне Вас знов до сили, здоровля і щастя.

ПОРАДА І БАДАНЄ ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: від 9-ої рано до 8-ої вечер. В неділі від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

DR. RUSSELL, 176 EAST JEFFERSON AVE., одні двері на схід від Woodward Avenue. DETROIT, MICH.

Звісний Dr. GREY

СПЕЦІЯЛІСТ ПОНАД 30 ЛІТ.

ВІН УЖЕ ВИЛІЧИВ ТИСЯЧІ МУЩИН І БАЖАВ БИ І ВАС ВИЛІЧИТИ.

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE **New York City.**

Коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральгію, нервовість, болі крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду, запаленє легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який лічив Вас ще не вилічив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилічить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділі від 9-ої до 3-ої.

ДОЛЯРИ ДО ГАЛИЧИНИ І ЛЕЙ ДО БУКОВИНИ

За доляра в краю дають більше марок як тут декотрі банкирі. НАШ СПОСІБ пересилки гроший до краю найлучший: скілько долярів пришлете до нас ТІЛЬКО ПЕРЕШЛЕМО в малим додатком на видатки.

ШИФКАРТИ З КРАЮ І ДО КРАЮ

Отже ще сьогодня довідайтесь у: 60—

MARK BIRNBAUM,

11 THIRD AVENUE, межи 7. а 8. улицею NEW YORK, N. Y.

Навідайтесь сейчас до „Doctor ZINS"

СПЕЦІЯЛІСТА З ПОНАД 25-ЛІТНОЮ ПРАКТИКОЮ.

Др. ЗІНС лічить хронічні недуги, нервові, серця, жолудка, печінки, нирок і міхура, неправильности мочові, секретні недуги, і у всіх случаях нервового ослаблення. В случаю ЗАТРОЄННЯ КРОВИ застосовується до найліпших і добре звісних, досконалих і новітних метод. МУЩИНИ, котрі є недужі, ослаблені, бліді, вичерпані і знеохочені, найдуть опіку на всяку їхню недугу. Коли стан недуги є відповідний, причину легко усунеться і здоровле повертається. 89-01

ПРИЙДІТЬ НА БЕЗПЛАТНУ ПОРАДУ.

Не буде Вас нічого коштувати, щоб збадав Вас др. Зінс. Винагорода за його методу є дуже уміркована і не перевисшає ціни, яку кождий чесний чоловік хоче заплатити. Богато недужих мущин іде сотки миль, щоб найти поміч. Досліди попереджаючі лічення переводиться на крови системою Вассермана і бадається мікроскопом для докладного справдження прояв недуги і впливу лічення.

СПОСІБ ЛІЧЕННЯ найпрактичнійшими методами.

DOCTOR L. ZINS,
110 East 16th Street,
NEW YORK, N. Y.

ОФІСОВІ ГОДИНИ: Щодня від 10-ої рано до 7-ої вечер, в неділі від 10-ої рано до 4-ої пополудни.

ДО ВІДОМА ВСІМ ДО КОГО СЕ ВІДНОСИТЬСЯ.

УКРАЇНСЬКА КОРАБЕЛЬНА АҐЕНЦІЯ І БЮРО ВИСИЛКИ ГРОШИЙ

під управою

С. МИЛЯНОВИЧ І ВАЙЛ КО В ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Отсим подається до загального відома всім нашим костумерам як слідує: Тисячі людий посилали гроші до своїх родин через наше Бюро в 1916 році і много з тих посилок, котрі скорше вони посилали, подоходили, а котрі пізнійше, то много з них вернулося назад. І в тім часі, коли ті посилки зістали звернені, ми кождого повідомили на таку адресу, яку маємо у своїх рекордах. Многі з них повідбирали таки зараз свої посилки, а декотрі чекали нагоди як буде можливо і опісля казали нам відослати поновно до краю. Однак много костумерів до сего часу не зголосились, помимо сего, що ми їм писали листи, котрі нам назад зістали звернені з причини, що дана особа мусіла десь виїхати на другий плейс або змінила адресу. І для того їх грошеві посилки з р. 1916 ще до днесь лежать в Амерікан Експрес Ко. Через се ми є змушені публично оголосити в часописи, що коли хто знає де ті люди перебувають, то буде ласкав їх повідомити, а до кого би дійшло се повідомлення, то нехай покличеся на понизше подані числа рецепісу, які кождий має від нас, і до нас напише, щоби скорше справу покінчити. Сі звернені грошеві посилки не находяться в наших руках, але в руках Амерікан Експрес Ко. і коли вимінені тут особи зголосяться до нас і предложать свої посвідки, тоді ми їх передамо Амер. Експрес Ко., щоб звернула Вам недоручену грошеву посилку. Отсе є слідуючі посилки:

	No.	K.	
Baranik Mikolas	6230031	100	
Baran Maria	6243237	100	Jersey City, N. J.
Bednarz Szczepan	6281517	200	Jersey City, N. J.
Bilinski John	6126997	192	International Falls, Minn.
Bobylak John	6220784	100	New York, N. Y.
Bojko Sen. Mazuriw	6281511	200	Far Rockaway, N. Y.
Buga Jacob	6020711	70	Camrose, Alta., Canada
Bugel Wasyl	6230033	30	Jersey City, N. J.
Cabak Michael	6232434	100	Jersey City, N. J.
Cholewiak Anna	6266981	200	Jersey City, N. J.
Chomkowicz Olena	6230067	35	Shelton, Conn.
Czopek Panko	6240727	100	Millville, N. J.
Czopek Peter	6201596	75	Jersey City, N. J.
Czopek Peter	6201597	37	Jersey City, N. J.
Czowhan John	6004278	60	Copper Cliff, Ont., Canada
Curkan Iwan	6218398	100	Bowerton, Pa.
Chudyk Iwan	6404973	Rub.5	Newark, N. J.
Danylow Anastazia	6201592	40	Jersey City, N. J.
Dekanczuk Pawlo	6251552	Rub.25	Jersey City, N. J.
Dmetriuk Teodor	6263202	200	International Falls, Minn.
Dombrowska Eugenia	6180120	50	Jersey City, N. J.
Dowhaniuk Wasyl	6006707	60	Hairy Hill, Alta., Canada
Gruca Mike	6527071	Rub.30	Jersey City, N. J.
Haidei Wasyl	4705082	510	Hannastown, Pa.
Halabudnyk Michael	6197618	25	E. Hammond, Ind.
Halabudnyk Ilko	6197617	50	E. Hammond, Ind.
Hatala Wincenty	6282064	200	Jersey City, N. J.
Hawrylak Wasyl	6236290	20	Jersey City, N. J.
Hawrylowicz Pawel	6015457	Rub.15	Jersey City, N. J.
Horyn Maria	6232456	50	Jersey City, N. J.
Horeczko Semko	4969928	10	Jersey City, N. J.
Hrycyk Michael	6284624	230	Toledo, Ohio
Huk Jurko (George)	6416731	Rub.6	Jersey City, N. J.
Hura Teodor	6220775	178	International Falls, Minn.
Husiak Anna	6284637	200	Brooklyn, N. Y.
Ilczyszyn Olena	6190172	71	Jersey City, N. J.
Jaworski Michael	6009951	86	Copper Cliff, Ont., Canada
Iwanicki Iwan (Iwancik)	6283838	400	St. Joseph, Mo.
Jakubow Dmytro	4303415	200	Jersey City, N. J.
Jakubow Dmytro	4956166	30	Jersey City, N. J.
Kaminski Iwan	6092146	Rub.5	Jersey City, N. J.
Kisielowska Julia	6230063	17	Ansonia, Conn.
Kocymir Prokop	6006695	108	Towbin River, Que, Canada
Kobasiar Kateryna	6284646	50	Jersey City, N. J.
Kohut Jack	6248605	100	Rochester, N. Y.
Kohut Jack	6248606	100	Rochester, N. Y.
Kohut Antin	6248604	100	Rochester, N. Y.
Kostyk Iwan	6562676	500	Caney, Kansas
Kot Sawa, dead	6295013	430	Elmira, N. Y.
" "	6299164	652	Elmira, N. Y.
" "	6243204	35	Elmira, N. Y.
" "	6243205	35	Elmira, N. Y.
Kopczak Wasko	6404986	Rub.14	West Newton, Pa.
Korylak Kateryna	6251530	50	Jersey City, N. J.
Kozycki Michael	6250560	70	Westbury, Coon.
Krywulycz Michael	6264897	105	International Falls, Minn.
Krzystofik Franciszek	6286036	200	Jersey City, N. J.
Kuziw Iwan	6219319	50	Perth Amboy, N. J.
Muszynski Stefan	6186143	50	Jersey City, N. J.
Korecki Michael	6205852	71	
Hrabik Maksym	6404984	100	
Lalyk Pawlo	6166381	33	St. Joseph, Mo.
Laskowska Maria	6250571	114	Cohoes, N. Y.
Lecyn Iwan	6218364	50	St. Albans, Vt.
Lechoczynska Kateryna	6243202	75	Jersey City, N. J.
Lechoczynska Kateryna	6230038	71	Jersey City, N. J.
Lebezniuk Peter	6213423	106	International Falls, Min.
Lubezniuk Iwan	6204925	100	International Falls, Min.
Lenhart Henryk	6251551	46	Lilly, Pa.
Lenhart Anton	6251550	46	Reitz, Pa.
Lewandowski Onufrej	6260846	400	St. Joseph, Mo.
Lendziak Iwan	6218406	107	Cornwall, Pa.
Lopotycz Wasyl	6243196	50	Jersey City, N. J.
Lysak Anna	6248579	100	Elizabeth, N. J.
Lysiak George	6243191	100	Port Jervis, N. Y.
Majdan Stephen	6010800	30	Port Hope, Ont., Canada
Mazuryk Paul	6186148	100	Hammond, Ind.
Mazurek Franciszka	6232425	71	New York, N. Y.
Mazurek Franciszka	6243195	75	New York, N. Y.
Mazurek Franciszka	6251554	115	New York, N. Y.
Melnyk Andrew	6286042	20	Jersey City, N. J.
Novak Anastazia	4228514	15	Jersey City, N. J.
Oleksandrowycz Olexa	6224692	70	Hempstead, N. Y.
Padla Lazar	6248582	50	Manville, N. J.
Panczuk Olexa	6294555	1.000	Berlin, N. H.
Pauluk Nykolaj	6206902	97	Akron, Ohio
Pawluk Maria	6206917	13	Jersey City, N. J.
Pawluk Maria	6206918	13	Jersey City, N. J.
Parfan John	6404988	100	Bridgeport, Conn.
Plekan Harry	6284639	200	E. Youngstown, Ohio
Pondziuk Alexander	6248588	Rub.10	Jersey City, N. J.
Prosiecki Stach	6219304	12	Troy, N. Y.
Prorok Franciszek	6214887	100	Racine, Wis.
Psiuk Nick.	6214892	100	Rochester, N. Y.
Puszkar Olena	6283847	100	Jersey City, N. J.
Puszkar Kaska	6274099	100	Jersey City, N. J.
Pyrka John	6295220	400	Jersey City, N. J.
Radecki Wasyl	6250549	100	Blanderburg, Pa.
Rij Anastazia	6250553	100	Jersey City, N. J.
Roll Dmytro	6248587	50	Wilmore, Pa.
Rybij Michael	6283844	407	St. Joseph, Mo.
Szarko Hrynko	6286028	200	St. Joseph, Mo.
Sawicki Victor	6274090	100	Seymour, Conn.
Scislawski John	6527073	30	Jersey City, N. J.
Semeniuk Fred	6197616	153	Akron, Ohio
Semenyszyn Teodor	6218404	100	Baudette, Minn.
Szewczuk John	4654854	Rub.10	Jersey City, N. J.
Sidor Kateryna	6165787	10	Jersey City, N. J.
Slojczuk Mikolaj	6010799	30	Port Hope, Ont., Canada
Samaida Teodor	6230054	30	Jersey City, N. J.
Solowij Dmytro	6201328	100	Newspringville, S. I., N. Y.
Solyha Iwan	6284656	200	St. Joseph, Mo.
Sopko Mike	6243211	75	Chicago, Ill.
Sopko Mike	6243212	35	Chicago, Ill.
Sopko Mike	6243213	35	Chicago, Ill.
Sten Anastazia	6284655	75	St. Joseph, Mo.
Stepanik Dmytro	6279354	192	New York City
Stepanik Dmytro	6282068	150	New York City
Stupak Mike	6298709	1.000	Racine, Wis.
Szustakiewycz Hryn	6240728	20	Jersey City, N. J.
Szwahla Mikolaj	6283843	75	Jersey City, N. J.
Szwahla Paraska	4979298	25	Jersey City, N. J.
Smyk Jadwiga	6232426	71	New York, N. Y.
Smyk Jadwiga	6236328	100	New York, N. Y.
Smyk Jadwiga	6251555	150	New York, N. Y.
Symoczko Mikolaj	6185321	12	Jersey City, N. J.
Telyczkan Roman	6146136	219	St. Joseph, Mo.
Tokar Maria	6284650	21	West Newton, Pa.
Torhowecki Petro	6205846	107	International Falls, Minn.
Trupkiewycz John	6230034	20	Jersey City, N. J.
Wislocka Julia	6251570	75	Seymour, Conn.
Wojciechowski Leon	6236292	20	Jersey City, N. J.
Wojtula Karolina	6404975	25	Jersey City, N. J.
Wolek Michael	6240692	15	Jersey City, N. J.
Wowkowicz Wasyl	6201321	75	International Falls, Minn.
Wrobel Mikolaj	6404951	20	Jersey City, N. J.
Wrobel Iwan	6250562	100	Smoke Run, Pa.
Zacharec Jurij	6248589	35	Jersey City, N. J.
Zazula Antoni	6160109	30	Jersey City, N. J.
Zahirniak Iwan	6267524	200	Woodhawen, N. Y.
Ziniewicz Teodor	6256308	100	E. Hammond, Ind.
Zawerszyniuk Dmytro	6021514	70	International Falls, Minn.

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.,

193 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

THE UKRAINIAN FARCE.

For a long time the followers of Pilsudski wrangled with those of Dmowski in the Foreign Affairs Committee of the Polish Diet unable to agree what conditions to impose on Russia. All alike desire to annex the Little Russian provinces of East Galicia and Western Volhynia. But whereas the National Democrats would leave the rest with Russia, Pilsudski wants to drive a wedge between the White Russians and Little Russians or Ukrainians on the one hand, and the Great Russians on the other, and to form these two branches of the Russian nation into buffer-states against Great Russia. With the help of the Vatican, which openly supports the scheme, he resumes the attempt, unsuccessfully made by the Poles and the Jesuits in the 17th and 18th centuries.

If the remainder of the Ukraine remains part of Russia, the National Democrats argue, the Poles will be unable to deny Russia's right to East Galicia adn Volhynia by claiming that they are not Russian but "Ukrainian," and the right of the Ukraine to these provinces, because then such a state would not exist. "It will indeen be difficult effectively to counter before the world the claims of the Ukraine to our Eastern provinces if we ourselves acknowledge her existence," explained, in an interview with the "Gazeta Warszawska" of 27 April, Prof Grabski, a leader of the National Democrats and until 23 April Chairman of the Foreign Committee of the Polish Diet. "Petlura's signature to a treaty ceding East-Galicia and Western Vilhynia to Poland will lose all value when a future Ukrainian Constituent Assembly disavows him, which it undoubtedly will, if he tries to remain faithful to Poland." Nor did Grabski feel confident that such a new-fangled Ukaine would prove a secure bulwark for Poland. "If we artificially form an Ukrainian State, now when everyone in the Ukraine with any smattering of education reads and writes Russian alone and not Ukrainian, Russia is certain to compete us in the Ukraine and play her off against us."

Poland must not have a common frontier with Russia, answer Pilsudski's adherents. "To admit Russia to a common frontier with us," wrote on 24 April the "Kurjer Lwowski", the orgen of Mr. Dombski, then Under Secretary in the Polish Foreign Office, "will cooner or later lead to a war with Russia over East Galicia. . . . A Russia insluding the Ukraine is a colossus which will crush us by sheer weight. It is therefore necessary to greak up this colossus into nationally separate parts which will for centuries fight each other, whilst we, at last, will be able to follow peaceful pursuits." Quietly to digest the White Russians and Little Russians annexed by Poland, whilst their kinsmen in the buffer states are kept well employed in fratricidal wars with the Great Russians would undoubtedly be one of them.

The programme of the National Democrats is labelled "moderation"; that of Pilsudski, "liberation."

On 18 March, in a Note to the Principal Allied Powers, the Polish Government fixed the basis on which it would enter peace negotiations with the Bolsheviks. On the very same day this secret forecast of what they were going to say to the Russian Government was published in its main outlines in two Warsaw evening papers. Poland was to demand the frontiers of 1772, i.e., more than anyone considered wise to annex. Obviously Pilsudski's scheme of buffer-states was to be carried out. On 20 March Mr. Marjan Seyda, a National Democrat who was to have become Under Secretary for Foreign Affairs, informed Mr. Patek, the Foreign Minister, that in view of the Note he would not take office. On the same day the Diet Committee for Foreign Affairs having heard the explanations of the Government, accepted them without either approving or condemning the Note itself. It would have required the wisdom of King Solomon (and he as a Jew would have beeen barred from office in Poland) to make head or tail of the resolution. The Government was left to shift for itself. To placate the National Democrats, it thereupon appointed one of their minor politicians, but a distinguished professor of the Veterinary College at Lemberg, to the Under Secretaryship refused by Mr. Seyda. The minister for Foreign Affairs, when the new man's name was suggested, is reported to have said: "It is for the first time that I hear it and censequentl I cannot object to it." With the help of the distinguished "Vet." the Polish mountains in travail gave birth to "Borissov." In view of the disagreements among the Poles themselves, even preliminary conditions would not be dictated to the Bolsheviks, the Allied Governments and the Polish press remaining the only recipients of the Note to Russia. The Bolsheviks were simply asked to meet the Poles on 10 April at Borissov. Few people, if any, apprehended all the tragic importance of that small town in White Russia. Lenin warned his men to be careful with the Poles, because "they themselves do not know what they want." But indeed they knew. Negotiations at Borissow, there and nowhere else, was all their programme. The Russians suggested that Reval, Warsaw, Moscow, Petragrad, London, Paris, Bielostok, Grodno, etc., etc., might prove more convenient. But the Poles had to break over something, and so in their enthusiasm for Borissov they did not even answer the last Bolshevik Note of 23 April, but on 26 April opened their offensive in South Russia.

Pilsudski wanted wor to put an end to inconvenient discussions at home and abroad. As a war-measure he could create the Ukrainian buffer-state. By victorier which were to prove the power of the Polish armies, he hoped to silence all criticism and to terrify the Bolsheviks into submission. For many months sabre-rattling had been a favourite pastime with the Poles, even when their sabres were still to be obtained from Paris and London. On 27 September, 1919, when the question of East Galicia was discussed by the Supreme Council and Paderewski was begging for his famous munitions "bargain" (received in October, 1919, "admitted" in May, 1920); Count Skarbek, a leading member of the Polish Diet, called upon his countrymen to take a strong line "because to the most hostile attitude of the Entente we have a powerful answer—our army, a million men strong." Later on both the Allies and the Czechs were repeatedly told that the good Polish sword would settle the problems of the Teschen plebiscite. Attempts were made all the time to bully Lithuanian into loving the Poles though "she did not want to do it." In Volhynia a peasant-rising was crushed in the autumn of 1919, East-Galicia and White Russia were held down with an iron hand. The Polish soldiers employed their idle moments in catching helpless old Jews and in tearing out or cutting off their beards. had come to use "the good Polish But by the end of April, 1920, the time sword" for "liberating" a long-forgotten, now rediscovered brother.

In the eventful days of 1917 a gentleman of the name of Petlura made his appearance in the political arena of the Ukraine. The son of a Russian priest, he belonged before the war to a small travelling theatrical company. When the war broke out, to avoid going to the front and to make reasonably sure of surviving the war, the future "brave Ataman" joined the Russian Red Cross as an arderly. After many exciting political adventures he finally made his position in Ukraine with the help of "the German troops who supported his revolution against Skoropadski when the latter showed leanings towards the Entente" (cf. the despatch from the Warsaw correspondent of "the Times", 14 October, 1919). "Petlura is a cheerful opportunist" is the correspondent's description of the man, "who will take advantage of any favourable chance which the shifting fortunes of Central and Eastern Europe present." Meantime his troops were distinguishing themselves in anti-Semitic pogroms in which more than 100,000 Jews are credibly reported to have been killed.

In November, 1919, when Denikin's comparatively feeble forces advenced into the Western Ukraine, Petlura called in the Poles. "He has no sufficient ground under his feet in the Ukraine and therefore had to fly under Polish protection" was Professor Grabski's summing up of an obvious situation. "To avoid bloodshed and disorder in Kamenets Podolsk, abondoned by the troops and Government of Ataman Petlura, the Supreme Polish Command, at his request, ordered the town to be occupied, which was done on 16 November at 1 p. m. by a detachment in motor cars . . . ." reads the Polish military communique of 19 November. The East-Galician Ukrainian troops, rather than surrender to the Poles, the invaders and conquerors of their native land, had joined Denikin. Petlura, with his wife, secretaries, staff officers, etc., and with all the money he could lay hand on, fled to Poland. At first the idea seems to have been entertained to put him (with all honours) across Poland's western border. But wiser counsels prevailed. The man might prove useful—the Germans, too, had kept their tame "Ukrainians." The "Ukrainian" Government at Kamenets Podolsk was continued under Polish auspices, on Polish pay. A prominent Ukrainian politician at Kamenets Podolsk, in a lette dated 9 February, 1920, and subsequently published with the full name of the writer in a Lemberg paper, explained that "no Ukrainian Government was to be found anywhere there." "The Council of Ministers is a farce. President Mazepa and Makuch . . . have been to mointain themselves anywhere. . . . They had to hide because the troops threatened to shoot them. . . . . Mazepa ahs fled Komenets and plays comedy by holding Cabinet meetings . . . . Petlura is a complete bankrupt, and so is Mazepa with his Council of Ministers and his silly Cabinet." About the middle of February the Ukrainian "Cabinet Ministers" at Kamenets Podolsk were arrested for a day or two by the Polish authorities and were then invited to clear out to Mogilev Podolsk. The "Ukrainian Foreign Minister," however, preferred to return to Warsaw and resume negotiations with the Polish Government in the name of the Government and State of the free and independent Ukraine.

Already on 2 December, 1919, the Ukrainian Ministers "in partibus infidelium" had presented a declaration to the Polish Foreign Office renouncing East-Galicia and Western Volhynia as the price of being recognised as the Government of the Ukraine and esablished there by Polish help. Now, in view of the impending negotiations with the Bolsheviks, the pace of the "pourparlers" was quickened. The German proceedings at Grest-Litovsk were to be faithfully copied and an Ukrainian "delegation" and an Ukrainian "Treaty" were to be flaunted at the Bolsheviks once more. In spite of a protest of the East-Galician Ukrainian Rada against these secret negotiations (kept secret even from the Polish Diet), and similar protests even from the refugees in Kamenets, the Polish-Ukrainian "Treaty" was signed at Warsaw on 22 April, at 6 a. m. (the small hours of the morning seem the customary time for the signing of Ukrainian Treaties). It consists of a preamble and nine paragraphs. The Ukraine cedes East-Galicia and Western Volhynia to Poland, Poland "leaves" to the Ukraine the territories east of that line and up to the frontier of 1772; the tiny Polish minority in the Ukraine is to enqoy the same rights as the overwhelming Ukrainian majority in East Galicia; the position of the Polish big landed proprietors in the Ukraine must not be encroached upon without Poland's consent before a Ukrainian Constituent Assembly settles the agrarian question. Moreover, secret financial, economis, and military conventions were concluded. When on 12 May some members of the Foreign Affairs Committee of the Polish Diet demanded that the Polish-Ukrainian Treaty should be submitted to the Diet, the Chairman of the Committee, M. Daszynski, the leader of the Polish Socialists and a close friend and associate of Pilsudski, quickly closed the sitting, though on 11 May his own party had passed a resolution demanding "that there should be no secret international treaties and that full publicity should be practised in international relations." Such is the sincerity and consistency of the man who signed the answer of the Polish Socialists to the British Labour Party explaining that the Poles are out to liberate the Ukraine.

On 26 April, the day on which the Polish armies started their new offensive in Southern Russia, Pilsudski published a manifesto promising that as soon as a proper Ukrainian Government and administration are organized and an Ukrainian army formed "the Polish soldiers will withdraw within the frontiers of the Polish Republic, having fulfilled their high task in the struggle for the freedom of Nations." "Together with the Polish armies, there return to the Ukraine the detachments of her brave sons under the Chief Ataman, Semen Petlura, who in the darkest days of trial for the Ukrainian people (i.e., in the days of Denikin's advence) had found refuge in the Polish Republic. I trust that the Nkrainian Nation will strain all its strength, with the help of the Polish Republic, to gain its independence."

The Ukrainians knew only too wel' what was meant by the "frontiers o' the Polish Republic." "The frontiers which the Polish Republic chooses to draw for herself" would have been a more accurate description. About 50,000 square miles of Ukrainian territory with a pre-war population of about 8½ millions were to be annexed by Poland, whilst a strip of land with a population of about 5 milians was to form the "Ukrainian State," a convenient soft padding for Poland. The Dnieper, the backbone of the Ukraine, was to become its Eastern frontier and Kiev its capital and centre, a border town. East-Galicia, the cradle and nursery of Ukrainian separatist nationality, was to be denied national independence, the western part of the Russian Ukraine, where no such separatist feeling exists, is to have it inculcated; whilst the eastern part where there are no Polish big landowners and no "quodam" catholicised churches, is to be left with Russia. A triple partition of the Ukraine (for Pilsudski asserts the existence of such a nationality) is obviously the Polish conception of liberation and independence—"pour les autres."

In the first days of April the Ukrainian Council at Lemberg published a communique declaring that the agreement of 22 April, 1920 "had been concluded contrary to the will of the Ukrainian nation previously expressed by the Ukrainian Council at Kiev, contrary to the numerous unanimous resolutions of national congresses and conferences, followed by an armed struggle for the union of all Ukrainian land in sovereign Ukrainian State;" and that, therefore, "the act will not bind the Ukrainian nation . . . and will not settle the age-long conflict between the Ukrainian and the Poles.

For several days the organ of the Ukrainian Democrats in Lemberg had its articles on the "liberating" treaty with the Poles confiscated by the Polish censor. "Does Poland really want an understanding between State and State, and nation and nation, or merely the fiction of a treaty to cover up annexationist desires?" was its pungent and very relevant query.

East Galician Ukrainian troops held a considerable part of the Bolshevik front in the Ukraine. There had been much friction between them and the Bolsheviks. The East-Galicians were intensely national, the Bolsheviks were not. The Bolsheviks interfered in questions of the internal organisation of the East-Galician troops and sent commissars to direct them. The East-Galicians were home-sick; they suffered severe privations and considered themselves wronged and neglected by the Bolsheviks. The Poles got into touch with them, and on the night of 22 April (on which the Polish Ukrainian Treaty was signed) these troops turned against the Bolsheviks and opened to the Poles the most important sectors of the front. This produced the easy initial victories of the Poles, and in more than one way increased their bag of prisoners. "The Poles have invented a way of treating prisoners which must be new in the history of modern was. They release them . . . .," wrote the Warsaw correspondent of "the Times" in a despatch from Jitomir dated 13 May. Still more amazing was the way they invented for treating allies—quite new in the history of war, modern or ancient. They disarmed the East-Galician troops and sent them off to Polish internment camps which are a crying scandal, worse perhaps than anything the Germans produced. "Fresh transports of Ukrainian officers keep arriving to the camp at Jalowiec," wrote the "Kurjer Lwowski" (the organ of the Polish Under Secretary for Foreign Affairs), on 20 May. "From there they are sent on further. The first transport has already been sent to Tuchel near Danzig, the second left on Monday."

Petlura himself is said to have been amazed at that procedure. Even the "Wpered," the organ of a small group of Ukrainian Socialists at Lemberg very much under the influence of Pilsudski and Daszynski, could not remain silent. The Poles complained that the Ukrainians did not co-operate with them. "But do the Polish authorities give us an opportunity to do so? If they want us to help in the building of the Ukrainian Republic, why were the detachments of the Galician Ukrainian army, which applied for service under Petlura, taken prisoner and interned? Why instead of being sent into the Ukraine, were they deported to internment camps at Lancut, Wadowice, Jalowiec, stc.? Why are passports to the Ukraine refused to Ukrainian teachers or officials from Galicia? Why is one forbidden to send Ukrainian newspapers from Galicia to the Ukraine? And why raise that sentimental, hypocritical cry that we do not hasten to co-operate with the Poles, when for Ukrainians any attempt to build their State is considered mortal sin, and when they are thrown into prisons and internment camps for it? Open your barriers! We are ready!" But how can the Poles possibly open the barriers between the part of Little Russia, which they propose to annex, and that which they propose to make into a dependent buffer state?

As for the Western Ukraine awaiting "liberation," the "Czas," a Cracow daily of very high standing which has consistently supported Pilsudski's Ukrainian scheme, may be quoted as a witness. In its issue of 4 June, its Warsaw correspondent frankly admits that "in the Ukraine west of the Dnieper the Little Russian peasant has always been indifferent to the national cause" (i.e., the "Ukrainian" national cause). "The new change of Government the peasant regards with distrust, ... which interferes with the recruiting of volunteers for the new Ukrainian army; whereas conscription would at present produce dangerous resistance." The petty "intelligentsia" "is utterly incalculable and nationally uncertain. It was in them that the old Russian Government found its strongest supporters. . . . They will join any movement which proves strong and enduring." As the towns are inhabited by Great Russians, Jews, and Poles, and the big landowners are Poles or Great Russians, where do Pilsudski and Daszynski find the Ukrainians awaiting to be "liberated?"

"In the Ukrainian (Galician), and also to some extent in the Polish press," the correspondent of the 'Czas' goes on to say, "much was written about the Ukrainian volunteers who operate behind the Bolshevik front and are reputed to wish to join (Petlura's) Ukrainians. . . . In the condition of anarchy which prevails in the Ukraine, guerilla formations of a bandit character have arisen. . . . They show no trace of political ideas. . . . When they seize a town they plunder the shops, arrange a pogrom of the Jews, and quickly withdraw with the loot. The Bolsheviks ruthlessly put down the movement and therefore have bitter enemies amongst these guerilla bands. . . ."

A similar account appeared in "The Times" of 21 May, despatched by its Warsaw correspondent from the Ukraine on 17 May. "Persons of all classes, Russians, Jews, Poles, even Ukrainians, are very sceptical as to the capacity of the Petlurian Government to preserve order and defend the country. . . . It seems most unlikely that a volunteer army except of vagabonds, could be raised, large enough to defend the frontiers. . . . The massacres of Jews which were committed by Petlura's soldiers at Jitomir and Berditchev last year are very fresh in the memory of the inhabitants, and do not inspire confidence in the Government of which he is to be head."

Was it in the knowledge of these facts that Pilsudski promised to withdraw his troops from the Ukrainian buffer state as soon as a proper Ukrainian Government and admistration were organised and an Ukrainian army formed?

Now the farce has come to an end, it is to be hoped, never to be revived again. The Bolshevik armies are advancing into Little Russian territory ariginally ear-marked by the Poles for direct annexation. But will they stop even at Poland's ethnic frontier?—and why should they? What a price the Poles may yet have to pay for having lightheartedly, recklessly plunged into the Borissov adventure! "Quos Deus vult perdere," he turns into militarists.

SPECTATOR.

(From "the New Europe," London, July 8, 1920).

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймаєсь. — За одно поміщенне платиться 10 центів за стрічку (5 слів), два і більше поміщень 7½ цента за стрічку від кождого поміщення. Після сих цін на дворазове оголошення з 6 стрічок належить присилати $1.00. Оголошення продажи фарм приймається лише такі, коли в них є подана сама річ яка є на продаж, інвентар, запаси, положенне і ціна. Рішучо не приймаєсь оголошень з всякими дивовижними описами, висловлювание надмірної прихильности для костумера і напади на других продавців.

Не належиться ждати відповідий на листи в справі оголошень, подаваних на адресу „Свободи", бо на такі листи адміністрація не відповідає, але пересилає їх сторонам, які подали оголошенне. Від сторін належить сподіватися відповіди.

Пошукую своїх братів **ІВАНА і ЙОСИФА КРАВЧУК**, зі села Мовчанівка повіт Скалат, Галичина, які мають перебувати в Маннітобі, Канада. Хтоби о них знав або вони самі, нехай голоситься на адресу: PYLYP KRAWCZUK, c/o Nicholas Pocalujko, 118 Essex St., Jersey City, N. J. 97-99

Пошукую свого брата **ЮРКА БУГАЙЧИК**, з села Бітля, повіт Турка, Гал. Перебував перед 18 роками в Пенсильванії. Хтоби о нім знав, або він сам, зволить зголоситись ласкаво на адресу: NASTUNIA BUHAJCZYK, P. O. Riverside, N. J. 91-02

Пошукую тіточного брата **ІВАНА ФИЛЕВИЧА**, з села Лука, повіт Городенка. Має перебувати в Джерзи Сіти або в Алентави, Па. Хтоби про него знав або він сам, нехай напише до мене: NICHOLAS CHILAK, 14 Sixth St., Buttonwood, Pa. 98-99

Пошукую свого тітчаного брата **ОЛЕКСУ ДЖИБЖИНЯК**, з села Волчого, повіт Турка, Гал. Хтоби о нім знав або він сам, зволить ласкаво зголоситися на адресу: DMYTRO SAWCZYN, 84 Ohio St., McKees Rocks, Pa. 99-00

ЩОСЬ ДУЖЕ цікавого для кавалерів і вдівців. Пишіть, залучаючи 2-центову марку на адресу: **ROYAL SALES CO., Station O, New York City** 25—

ХТОБИ з родимців хотів приняти за свою 9-літну дівчину сироту, котрої отець і мати відумерли а тепер одержує її мачоха. Ласкаві зголошення від гр.-кат. або римо-кат. прошу слати на адресу: ANIELA GALIANT, P. O. Box 44, Red Star, W. Va. 99-00

ПОТРЕБА МУЖЕСЬКОГО КРАВЦЯ до костумерської роботи; стала праця; платня від $30 до $50 на тиждень для здібного кравця. Голоситись до: A. PASICHNYK, 513 E. 16th Street, New York, N. Y. 98-99

КОНКУРС.

Греко-кат. парохія в Cohoes, N. Y., пошукує дякоучителя, котрий би умів провадити хор, уряджувати представлення і вести парофіяльну школу. Посаду мусить обняти від першого вересня. Голоситись на низше подану адресу: J. DYNKO, 103 Saratoga St., Cohoes, N. Y. 99-01

НЕ ПАДАЙТЕ ДУХОМ!

Що Ви не знаете англійської мови, і запишеся сьогодня а через 3 місяці Ви будете володіти таким богатим даром, Вам буде все доступне і Ви будете на рівні з Американцями, а чому? Тому, що Ви будете говорити, читати і писати по англійськи. Ми учимо через переписку почтою за малою оплатою а для Вашої великої користи. Пробні лекції і подробиці висилаємо за 10 цнт. грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте: 99-01

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 West 47th St., New York City.

НА ПРОДАЖ ДРУКАРНЯ І КНИГАРНЯ! Друкарня заосмотрена в найкрасші українські і англійські черенки. В книгарни є ріжного видання книжки. Голоситись до: PUBLISHING CO., Sta. D, Box 198, New York City. 98-99

ДАРОМ

вишлемо кождому нову мапу України, хто пришле 5 адрес своїх знакомих і 10 цнт. на кошта пересилки. 98-109

THE STANDARD BANK,
59 Avenue B, New York, N. Y.

АДВОКАТ
O. H. DROEGE
49 E. 7TH ST., NEW YORK

Уділяе дармо поради в всіх справах судових що дня від 4. до 8. години вечером, в неділі від 10. до 1. пополудни. 43—

ВІДЗИСКАНЕ ЗДОРОВЛЄ

Тепер є щасливий, а думав, що не найде вже помочи.

До Д-ра Ганнона, 146 E. 14th Street, New York.

З радістю повідомляю Вас, що я находжусь в добрім здоровлю і я чуюсь дуже добре. Я роскажу Вам свої клопоти, які я перебув перед тим, як я зайшов до Вашого офісу. В часі коли я навідався до Вас, я Вам не сказав, що я був під лікарським доглядом в Стамфорд від падолиста 1917 до мая 1918. Лікар не міг мені помочи і сказав мені, щоби я удався до якого доброго лікаря в Ню Йорку. Тоді мій приятель завів мене до специяліста, лікаря, котрий мав 30-літну практику на недугах, яку я терпів. Він оглянув мене і я оставав під його доглядом від мая 1918 до серпня 1919 р. Тоді я був стратив зовсім надію, як я прийшов до Вас. Богато можна написати про ті мої клопоти, але я є тепер дуже щасливий. Я завдячую Вам і брак мені слів до висказання Вам моеї вдячности.

З поважанием
Mr. D. O'BRIEN
115 Greenwich Ave., Stamford, Conn.
27. падолиста 1919 р.

Коли терпите на якусь ново повсталу або застарілу недугу а потребуєте помочи специялісти прийдіть до мене безпроволочно, а я зроблю для Вас те, що міг зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашим заняттю. Мої офіси находились через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного специяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля. 64—

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, завороти, ослаблене, кровні і скірні недуги, маячиться Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болі в карку і крижах, ревматизм і безвладність у вязах, слабість горла, жолудка і недомагання кишок, болі невральгічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАННЄ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРІКУВАННЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕННЯ.

Порада зовсім даром. Прийдіть нині. Не відкладайте.

DR. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ
146 EAST 14th STREET,
Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денно від 9. рано до 1. попол. Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані свята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій.

ЧИ ВИ ХОТІЛИБИ ДІСТАТИ ДОБРУ РОБОТУ В ДОБРІЙ МІСЦЕВОСТИ?

Дайте нам скору відповідь.

Ми потребуємо 50 мущин сейчас до робіт в копальнях лупкових. Не треба ніякої вправи. Добрий гірський воздух. Добре місце для життя з родиною. Здорова місцевість. Відповідне для тих, що не хотять працювати в фабриках. Є тут значна українська кольонія і українська церков.

Пишіть до: 98-103

GRANVILLE COMMUNITY ASSOCIATION,
Granville, N. Y.

ХТО МАЄ ЗАМІР

спровадити знакомих або родину з краю до Америки а жадає інформацій в тій справі, най зголоситься до: 43—

LAW OFFICE,
49 E. 7th Street, New York City.

БИЗНЕСМЕНИ — ПІДПРИЄМЦІ.

Коли маєте 2000 долярів і хочете з них зробити в протягу 3 місяців 5000 долярів, то зголосіться до мене.

Я виготовлю мапу цілого світа в українській мові.

В протягу шістьох тижнів, від хвилі заключення контракту, 10 тисяч примірників, в ціні що найменьше 50 цнт., будуть готові до розпродажі.

Мапа України, яку я недавно виготовив вже розійшлась, а тепер є великий попит за мапою цілого світа.

Маючи практику і будучи без ніякого заняття, я постараюсь вироботи сю мапу старанно, після европейського стилю. 99-00

Гроші можна зложити на треті руки.

О близші інформації голоситься на адресу:

NICHOLAS DIACHISHIN,
208 EAST 25th STREET,
NEW YORK, N. Y.

НОВИНКИ.

До часу збанок воду носить.

Хто з нас не чув за бостонського чародія, що умів наливати з порожного? Хто з нас не читав у якійнебудь ґазеті про ославленого Карла Понці, або не бачив його „пікчера" на полотні в першім-ліпшім кінотеатрі? Імя сього чародія облетіло блискавкою цілу Америку, а цікавилися ним головно ріжні фінансисти, котрі не могли вийти з дива, в який спосіб Карло Понці міг за короткий час заробити на спекуляції десять міліонів долярів. Американські власти розглядали ціле діловодство сього незвичайного доробкевича, але не могли довший час знайти ніякої неправильности, бо Понці був майстер в орудуванню своїми бізнесами. Аж нарешті... від чародійного збанка відірвалось ухо і — недостижимий грошороб повалився як довгий на землю; яснійше сказати: опинився за дротяною решіткою.

Коли власти почали вглядати в діловодство Карла Понці, ріжні його вірителі побоялись о свої гроші і стали напливати до канцелярії свого „банкира", домагаючися звороту своїх ощадностий. Через два тижні Понці заспокоював усі претенсії своїх „костумерів", а все притім хвалився, що він зі свого величезного маетку винен ріжним депозиторам усього пів міліона долярів. Компетентні власти не могли йому вдіяти нічого, бо не мали до сього ніякої правної підстави. Почали слідити за минувшиною сього міліонера і довідалися, що він уже два рази сидів у криміналі за нечисті справи. Нарешті прийшов для бостонського чародія цілковитий крах. Державні рахункові знавці викрили, що Понці має сім міліонів долярів довгу, а на його покриттє — чотири міліони. Отже Понці натягнув легковірну публику на округлу суму 3 міліони долярів. Тепер Карло Понці зістав арештований, а власти наложили на нього поруку в сумі $35.000. Судова розправа викаже богато цікавого матеріялу і розкриє ті дороги, якими Карло Понці прямував до своєї мети.

Старушка ворогом лікарів.

В місцевости Гайленд-он-Гудсон, Н. Й., жиє 111-літна пані Лідія Ле Баррон, котра мешкає самітна в невеличкій хатині і занимається годівлею цвітів та ярини. Оноді вона захорувала і її приятелі прикликали до неї двох лікарів. Хоч старушка мусіла положитися до ліжка, то одначе лікарів до себе не припустила. „Я — говорила пані Ле Баррон — обходилася без лікаря ціле своє життє, то по що-ж мені його тепер? Я вже досить стара, але ще не думаю вмирати".

Дівчинка напилася горівки і вмерла.

На пароплаві „Паннонія", який сими днями прибув з Трієсту до Ню Йорку, їхала зі своїми родичами, котрі походять з Сербії, 9-літна дівчинка Марія Фарах. Під подушкою своєї матери в 3-тій клясі вона знайшла фляшину горівки і напилася сього трунку в значній скількости. Кілька годин після того згадана дівчинка вмерла.

Втопився під власним самоходом.

Джордж Феррітер з Вестфілд, Масс., скручував своїм автомобілем на міст, але так нещасливо, що автомобіль проломив мостове поруче і з висоти 12 стіп упав в ріку Вестфілд. Упавший автомобіль прикрив собою Феррітера і він під ним утопився.

Померла німецька шпигунка.

В однім нюйорськім шпитали померла на запаленнє легких пані Марія К. де Вікторіка, яка була німецькою шпигункою. До Злучених Держав вона приїхала на фальшивий пашпорт, а її „фах" відкрили американські тайні аґенти щойно тоді, як розсліджували тутешну діяльність німецького амбасадора ґрафа фон Бернсторфа та його двох довірочних аґентів, Бой-еда і фон Папена. Померша була дочкою визначного пруського ґенерала, а за свої услуги побирала місячно по $1.000.

Сніговиця в Чілі.

Минулого четверга лютилася в місті Сантіяґо, Чілі, сніжна буря, якої там не було більше ніж 10 літ. Сніг покрив землю на 6 цалів, а такої скількости снігу не було в тій околици двайцять кілька літ. В горах сніжна заметіль виносила 6 стіп і перервала комунікацію між побережем та містами осередних провінцій.

Батько отруїв свою доньку.

В місті Геброн, Небраска, Фред Бостелман почастував свою 18-літну доньку Фріду, в день перед її вінчаннем, затроєними цукорками, від яких вона вмерла. Фріда мала вийти заміж за молодого учителя В. Дж. Буцка, якою Бостелман не хотів мати своїм зятем.

Забув за проґібіцію!

Нам пишуть: До Турнерс Фолс, Масс., загостив дня 5. с. м. фармер з яриною, Александер Рустулас (Поляк). Він був так сильно пяний, що не міг кермувати автомобілем. Навинувшийся полісман радив Рустуласови, щоби він пійшов де переспатися, але пан Александер не тільки що на се предложеннє не згодився, але ще почав визивати сторожа публичного безпеченства. Коли полісманови було вже забогато, він арештував пяного Поляка, але сей не давався і поставився до полісмана. Полісман візвав тоді помочи инших своїх товаришів і польський „Геркулес" опинився в Івановій хаті. На другий день відбулася розправа, на котрій присуджено Рустуласови заплатити кару в сумі 100 долярів.

Инший знова Поляк, Лукаш Погода, їдучи автомобілем, зістав прилапаний полісманом, що не мав лайсенсу при собі. За сю провину він заплатив 5 долярів кари.

Заборона української брошури.

Ґенеральний делеґат зарядив відібраннє дебіту ілюстрованій українській брошурі, виданій Осипом Меґасом у Вінніпеґу п. н. „Трагедія галицької України. Точний опис польських звірств у східній Галичині". Одночасно заряджено відібраннє дебіту віденському часописови „Український Прапор".

Завдання Діточого Американського Червоного Хреста.

Крім звичайних дорослих членів Американського Червоного Хреста, до сеї гуманітарної орґанізації належить 12,000.000 шкільних дітий з 80.000 шкіл у Злучених Державах. Вони творять окрему одиницю в сій орґанізації, так звану Діточий Червоний Хрест. Майже в кождій школі істнує діточий комітет Червоного Хреста, котрий уладжує ріжні підприємства, а доходом з них оплачує свої вкладки до Червоного Хреста. 40% чистого доходу лишається в льокальному відділі для ужитку в даній громаді, а 60% іде на заґраничну поміч потерпівшим від війни.

З огляду на те, що від виховання дітий залежить будучність народу, до домашної проґрами Американського Червоного Хреста включено також науку ідеалів горожанства. Діточий Американський Червоний Хрест має бути посередником між Червоним Хрестом і шкільною дітворою в Америці.

Голова центрального комітету Американського Червоного Хреста, др. Лівінґстон Фаранд, недавно сказав, що вже в молодім віці треба учити дітий дійсного горожанства і підвалин американської демократії. Не треба забувати, — сказав др. Фаранд — що виховання дітий відграє велику ролю в нашім народнім життю і ми повинні звертати на сю справу спеціяльну увагу. Американський Червоний Хрест зрозумів вагу горожанського виховання дітвори і записав се до своїх плянів.

Під проводом Червоного Хреста будуть провадитися в школах публичних і парохіяльних курси, які приготовлятимуть шкільних дітий на добрих горожан.

Робляться заходи, щоби до шкільної проґрами включити також курси домашної гіґієни, загальної чистоти, як обходитися з хорими, як дбати про здоровлє і другі подібні курси, котрі будуть іти в парі з дотепершною наукою. В сей спосіб ми виховаємо нашу шкільну дітвору на добрих горожан Америки.

Се є одно з многих завдань Діточого Американського Червоного Хреста, котрий під опікою щирих і совісних людий та при помочи суспільности буде старатися виконувати його з як найбільшим успіхом.

За крадіж парасолів дістали по два роки криміналу.

Монтреальський судія Базін засудив Наполеона Ґаґнона і Оскара Клемента на два роки вязниці за крадіж парасолів зперед склепу.

(Як би були вкрали по 20 тисяч долярів з банку, то булиб дістали по пів року).

Сподіваються по 15 бушлів з акра.

Пересічний видаток пшениці у Манітобі буде 15 бушлів з акра; в північній Манітобі є дуже добрий урожай, в полудневій трохи меньший, а в осередку провінції найпідлійший. Після сего обчислення в Манітобі буде около 40 міліонів бушлів пшениці.

Альберта випродукує 12 міліонів фунтів масла сього року.

В. В. Прівей, один з найбільших молочарів в осередній Альберті, заявив, що сього року Альберта випродукує 12 міліонів фунтів масла. Минулого року з причини браку паші провінція випродукувала лише 11 міліонів фунтів масла. Однак місто Едмонтон випродукувало більше масла ніж яке инше місто в цілій Канаді.

UKRAINIA BLAMES ALLIES AND POLAND FOR PLIGHT; STILL PLAN DEMOCRACY.

Cable to New York Globe and Chicago Daily News. (Copyright, 1920, by the Chicago Daily News Co.)

By A. R. DECKER.

BERLIN, Aug. 12.—From a Ukrainian official I have the following account of the relations of the Ukraine with Russia:

For three years the Ukrainians have been conducting a war of independence against many enemies, and especially the Bolsheviki, without receiving any help from the western powers, which have always adopted the viewpoint of the Poles or the Russian reactionaries. The Ukrainians do not fear the Red victories, for Bolshevism means no social danger for a people 88 per cent. of whom are farmers, and hence individualists opposed to impractical Russian Bolshevism.

In the Bolsheviki the Ukrainians see a national danger just as they see danger in Russian imperialism. Russia wants the Ukraine for the purpose of exploiting the rich resources in grain and wool; wants it for the waterways and the seacoast. To-day all parties in Russia oppose granting autonomy to Ukrainia, although not long ago the Bolsheviki pretended to offer a theoretical independence. Thus the Bolsheviki have adopted the same attitude as that of the czaristic government.

The present Ukrainian government is of the soviet type. It was appointed by Moscow and cannot dispose of the finances, nor follow a foreign policy independent of Moscow, nor have its own armed force. Even the interior policies are not decided by the Ukrainian commissaires, but by the Moscow leaders. While proclaiming the independence of Ukrainia the Red army overflowed the land and pillaged the towns. The same is now occurring in eastern Galicia, where another soviet republic has been proclaimed, but which is dependent upon Moscow.

Mistakes of Allies.

Under difficulties such as these the Ukrainians are continuing to struggle for independence. Their fight might have been easier if the western powers had not aided the exponents of mistaken policies like those of the three Czarist generals who were making an effort to restore old Russia. Another mistake was to permit the Poles to occupy a part of Ukrainia under the excuse of fighting the Reds.

The Bolsheviki cannot be measured by Western standards. Any prospect of restoring the big landed estates to their former proprietors will drive the farmers who have divided the estates into the ranks of the Reds. Otherwise the farmers are conservative and are causing a gradual change in the Red policies. If the peasants demand a part in the government the Bolsheviki must quickly vanish or compromise with the other Russian parties. If they are attacked from without the peasants will remain passive in order to retain possession of the land. Today the farmers are free from taxation. Should Lenin ask the farmers to pay taxes to support Bolshevism—and this time approaches—then they will turn against Lenin and the rule of the minority.

Why Poles Failed.

However, conditions are still favorable for Lenin, since in greater Russia the peasants were never private owners, but collectivists, holding or using landed property in common. The Ukrainians have always possessed and are jealous of the rights of private property and hence will always be inimical to the Soviets. The Ukrainians oppose any foreign occupation. That is why the last Polish advance against the Reds failed. The attack was used as a cloak to seize Ukrainian territory.

Poland should be the ally of Ukrainia against Russia, but the Poles must renounce the effort to increase Polish territory at the expense of Ukrainia. It is a mistake to suppose that the Reds control the Ukraine. They occupy the principal rail lines and highways, but whole sectors are free from the Reds and are protected by armed peasant forces of respectable size; such, for example, as those commanded by Apostol in Poltawa, Schepel in Podolia, Tiutiunyk south of Kiev, and Makno near Kherson. These farmers caused the downfall of General Denikin and twice forced the Bolsheviki to evacuate the Ukraine. Makno, acting as an ally of the Reds, fought Denikin and then turned against the Reds when he saw that they meant to establish a greater Russia.

The Ukrainians have not given up hope of establishing a democracy, and they feel confident they will be able to break the Bolshevist hold.

ПЕРЕПИСКА З ЕВРОПОЮ.

(Українські часописи в Европі проситься о передрук).

Пошукую свого брата ІВАНА ГУБЕРНЕВИЧА, з села Синягівка, повіт Збараж, Гал. Він служив при українськім війску. Хтоби о нім знав або він сам, зволить повідомити на адресу: PETRO GUBERNIEVICH, 159 East 96th Street, New York, N. Y., U.S.A. 99-01

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 342, взиває всіх своїх членів, аби явились на мітінґ, котрий відбудеться в гали церковній дня 22. серпня б. р., точно о 1-шій годині пополудни. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт. — І. Міхновський, секр.

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. Уряд бр. ім. Богдана Хмельницького, від. 126, заповідає мітінґ на першу неділю по 15-тім, то є 22. серпня. Проситься всіх членів, аби прийшли і вирівняли свої залеглости, бо инакше зістануть суспендовані. — Ю. Дровнюк, секр.

ПІТСБУРГ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 96, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 22. серпня, о 2-гій годині пополудни, в церковній гали. Проситься всіх членів, щоби прибули на той мітінґ, бо є важні справи до полагодження. — С. Войтович, секр.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий спеціяліст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдавнійше істнуючий, найуспішніший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий усе своє знаннє і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

[illegible] 11. поверх, фронт.

[illegible] Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В Пятниці від 9. рано до 6. веч. В неділі від 10. до 2.

SANTAL MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ реґулює в 24 ГОДИНАХ

Кожда пачка має напис MIDY

Уникайте підробів

ПРАВДИВІ ВІДОМОСТИ З РІДНОГО КРАЮ ПОДАЮТЬ

КРАЄВІ ЧАСОПИСИ

Громадська Думка, Вперед, Земля і Воля, Наша Мета, Професіональні Вісти, Шлях, Світ Дитини. Єсли інтересуєтеся старим краєм, читайте сі часописи і присилайте на них передплату. Ми вишлемо вам 10 чисел за 50 цнт., 19 чисел за $1.00. Пишіть на адресу:

BASIL HRYSHKO,

437 N. 6th AVE., SCRANTON, PA. 90-99

САЛЬВА

Мáсть на рани, яка вилічила много людий зі всякого рода ран.

Уживаючи сю масть на всякі гнилі рани осягнете скорий успіх.

Много людий, які вилічились сею мастию може посвідчити про спасенну її поміч. Лічить всякі рани застарілі, чираки і шкірні викиди. 96вс107

Ся масть придасться в кождій хаті.

ЦІНА МАСТИ: МАЛИЙ СЛІЙ 75 ЦНТ., БІЛЬШИЙ $1.50.

Прошу адресувати:

GEORGE SAGAN,

BOX 13, YORKLIN, DEL.

ШИФКАРТИ НА УКРАЇНУ

ДНЯ 10, 17, і 27. СЕРПНЯ

(дорога без пересідання до Гамбурга, Бремен, Антверпен і Ґданьска

ВІДХОДИТЬ.

Корабель НЮ АМСТЕРДАМ

Маємо 300 місць ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

Наш представник поїде з Вами до Галичини.

ВИРОБЛЯЄМО ПАШПОРТИ НА УКРАЇНУ.

Користайте з нагоди; дорога найкоротша і найтанша.—Забезпечіть собі місце на тім корабли і пишіть зараз по близші інформації на адресу: 89-100

UKRAINIAN STEAMSHIP AGENCY

93-95 EAST 3rd STREET, NEW YORK, N. Y.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,

СЛАВНИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ЗІ СТАРОГО КРАЮ

поручає всім терпячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої [illegible] услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАРОСИЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д.

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, [illegible] спеціяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише [illegible] свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG

304 — 2nd Avenue, (між 17. а 18. улицею)

NEW YORK CITY

Години офісові: щоденно від 8-мої рано до 8-мої вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant

ЧИ МОЖНА ЛІЧИТИСЬ БЕЗ МЕДИЦИНИ? ТАК, МОЖНА.

Я лічу всякого рода хороби без медицини і то скорше як при помочи медицини. Переконайтесь. 92—

DR. ANDREW BORAK, CHIROPRACTOR,

335 E. 130 ST., NEW YORK CITY

ГОДИНИ УРЯДОВІ: Вечером від 6-ої до 9-ої; в неділі і свята від 12-ої до 3-ої пополудни. Також за попередним умовленнєм.

ЧИТАЙТЕ ОГОЛОШЕННЯ АЛЕ ПАМЯТАЙТЕ, ЩО

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK,

141 WASHINGTON STREET, NEW YORK

від десяток літ в банковім і шифкартовім інтересі і що „другі можуть зробити" він напевно зробить а до того дасть Вам якнайліпшу услугу і загально звісну ґарантію за перебрані поручення.

За шифкартами до і з краю, з пересилками грошевими удавайтесь на повисшу адресу. 98—

ЩОБИ ВІДЇХАТИ ДО РІДНОГО КРАЮ

мусите мати пашпорт і відповідну шифкарту, рівнож мусите заплатити податок і відослати свій пакунок (баґаж). До того вам потреба помочі, значить совісного аґента. Тож зверніться до нас, ми вам виробимо пашпорт в протягу 4-ох днів і викупимо відповідну шифкарту на найліпшу морську подорож, займемося податком і висилкою вашого пакунка. 88—

Ми отримали слідуюче письмо від одного з наших пасажирів:

„Ми низше підписані поручаєм всім, котрі їдуть до краю що Армін Герцеґ випровадив нас як слід, з чого ми є вдоволені і радимо другим, щоби вдавалися до него а рівнож будуть вдоволені. — З поважаннєм, Проць Симаник, Л. Рудвіцкі, Ян Должанскі, Ґреґор Маюк, Федор Тиличкан, Іван Чайковскі".

Спровадимо ваших свояків скоро і займемося ними при виході з корабля в Ню Йорку.

ГРОШІ ПОСИЛАЄМО І ҐАРАНТУЄМО ЗА ДОРУЧЕННЄ ЇХ В СТАРІМ КРАЮ ВІД 3-ох ДО 4-ох ТИЖНІВ.

Не примушуємо міняти гроші, як се роблять другі аґенти.

ATLAS TRAVEL SERVICE CO.,

Manager ARMIN HERZEG,

127 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

ДОБРА ВІСТЬ ДЛЯ НЕДУЖИХ

Я переніс свої офіси до власного будинку під 120 EAST 29TH ST. (близько Лексінґтон Евеню). Попит за моєю лікарською услугою став так великий, що мій льокаль оказався рішучо за малий для обслуги сильно зростаючої моєї клієнтелі. Коли Ви терпите на ослабленнє нервів, бите серця, ослабленнє легких, прикру утому, заворти, болі голови з маяченнем, ослабленнє членів тіла, гнилі рани, чиряки, катар, болі горла, болі жолудка і прищі? Сі недуги як і много инших є часто першими признаками наближаючоїся утрати здоровля і сили. Віддайтесь лїченню в початках доброму лікареви.

Важні успіхи.

Лічене електрикою і праме вострікуванє в кров серумом, вакциною і бактеріною, які я уживаю, заверное добрі успіхи. Порадьтеся мене тепер. Не відкладайте на другий день.

Недужі мущини і женщини. Не терпіть. Не зневірюйтесь. Прийдіть до мене ще нині і зверніть на дорогу до здоровля і щастя. В многих случаях всяка недуга погіршуєсь, коли її недається сейчас лікарську поміч. Віддайтесь мені в опіку. Скористайте з мого довгого досьвіду в лїченю хронічних, нервових, шкірних і кровних клопотів. Факти про те, що я поміг тисячам людий повинні Вас увірити, що і Вам поможу. Запрошуєсь Вас відвідати мене.

Я ЛІЧУ свіжі і хронічні долягливости, як прим. кровні, шкірні і нервові клопоти, недуги жолудкові, кишок і печінки, також ревматизм, болі в крижах і ВЯЗАХ, болі голови, запір, заворотн, прищі і катар голови, носа і горла.

НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ, АЛЕ НАВІДАЙТЕСЬ СЕЙЧАС.

МОЯ ЛЯБОРАТОРІЯ є добре засоблена у великий ряд ЛІКІВ для всіх недуг, які я лічу, і коли даю недужому лік, то знаю добре, що він дістане і маю певність про чистоту і силу тих ліків.

УЛАДЖЕННЄ ОФІСУ містить найновійші ЕЛЕКТРТИЧНІ, ХІРУРҐІЧНІ І МЕХАНІЧНІ АПАРАТИ і я маючи повну опитність про їх застосованнє можу їх уживати з великим успіхом для недужих.

DR. LEWIS 120 EAST 29th STREET, Близько Лексінґтон Евню. NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТИ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

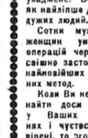

Офіс оснований понад 35 літ. Не лічимо нічого иншого. Уживаємо найліпших способів лічення в сьвіті. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо лічить ся без операції і болю. Ревматизм і всі недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лічить ся при можливо найменьших видатках. 101

І подумайте над сим! Ні один доляр не заплатите, аж Ви зістанете вилічені.

Години урядові: від 10. до 5. У вівтірки і суботи від 10. до 8. В неділі від 10. до 1.

(Близько 75-тої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема ліпшого ремесла від автомобільового. Я є з краю довголітний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Знайте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Уживаєсь до науки всі найновійші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьтеся з нами. Офіс отворений і в неділі.

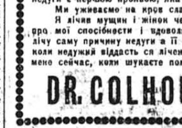

Записуйтесь до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механік.

Для інформації наш офіс отворений в неділі до 12. г. в пол. Пишіть по каталоґа

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

НЕДУЖІ МУЩИНИ і ЖЕНЩИНИ

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮНЕБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, І НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКУ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ ЇЇ МОЖНА НАЙТИ.

І ВЕРТАЙТЕ ПРАВОЮ ДОРОГОЮ ДО ДОБРОГО ЗДОРОВЛЯ.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладженє. Все тут як найліпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через посвішно застосоване найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпіннях і чуєтесь зневірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лїченю.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-ої попол., а вечерами від 6. до 8-мої. В неділі від 10. рано до 2. попол.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ 96—

на ослабленє нервів, болі в крижах втрату памяти, бите серця, слабість нирок, задумчивість, пригнобленє, болі голови, дрощі, привиди, ослабленє членів тіла; боляки, скірні викиди катар, пече Вас горло, болі жолудка і в крижах, болі горла, горячку, запір, ревматичні болі, прищі? Сі як і другі недуги є першою проявою, яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Ми уживаємо на кров славний сьвітовий лік проф. Ерліха 606-914.

Я лічив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, я поможу Вам в скорім часі. Я лічу саму причину недуги а її симптоми уступають скоро. Баданє безплатнє, коли недужий віддасть ся лїченю. Порада зовсім безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лікарської. Зволіканє є небезпечнє. 10

DR. COLHOUER, 717 LIBERTY AVENUE, PITTSBURGH, PA.

СЛОВАР ЧУЖИХ СЛІВ

12.000 слів чужого походження в українській мові. Зібрали др. Зенін Кузеля і Микола Чайковський.

ЦІНА ДВА ДОЛЯРИ.

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N.J.

ДО ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ ПОСПІШНИМИ КОРАБЛЯМИ

через

АНТВЕРП ҐДАНЬСК і ГАМБУРГ РОТЕРДАМ

ИНШІ ПРИСТАНІ відїде найскорше кождий хто закупить шифкарту тепер, позаяк число повертаючих до краю з кождим днем зростає в наслідок чого забезпеченнє місця на кораблях коли відложене на пізнійше спричинить не мало труду до відїзду. Від довгих літ імя Григорія КУНАШЕВСЬКОГО є майже кождому звісне котрий яко представитель всіх корабельних ліній як в минувшині так і тепер не жалує своєї чесної услуги для наших людий не лише в продажі шифкарт, але також і в инших справах, які дотикають не одного з наших родимців, на примір:

ПАСПОРТОВІ АПЛІКАЦІЇ

приготовляємо в нашім бюрі а також на жаданнє пересилаємо тим, що живуть в других місцевостях.

ГРОШІ ПОСИЛАЄМО

до всіх частий світа по найнизшій ціні щоденного курсу, а за скоре і безпечне доручення даємо необмежену ґаранцію.

ШИФКАРТИ до КРАЮ

висилаємо тим, що желають виїхати до Америки.

Хто желає спровадити когонебудь з своїх рідних, нехай не відкладає а замовить передплачену шифкарту сейчас, бо виїзд з старого краю до Америки тільки що зачався. 87—

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

G. KUNASHEVSKY,

179 EAST 3RD STREET, NEW YORK, N. Y.